

Wenkend Perspectief

Wenkend Perspectief

*Strategische visie op
politieel informatiemanagement & technologie
2006-2010*

Projectgroep Visie op de politiefunctie,
Raad van Hoofdcommissarissen

© Politie Nederland, Driebergen, april 2006

Voorwoord

Nu de belangrijkste gegevens uit het handhavings- en opsporingsproces landelijk uitwisselbaar zijn, is het moment daar om na te denken over wat er verder moet en kan gebeuren. In dit document doen wij daarom een voorstel voor een strategie om de informatiehuishouding van de politie voor de komende vijf jaar te verbeteren. Daarbij zijn lessen getrokken uit de kennis en ervaring die de afgelopen jaren zijn opgedaan. En daarbij is de visie van *Politie in ontwikkeling* leidend en bepalend geweest. Dat wil zeggen, dat politieel informatiemanagement dient bij te dragen aan de veiligheid en aan het politievak en dat ICT niet los kan worden gezien van de bedrijfsarchitectuur die wij nastreven. Onze strategie gaat uit van stapsgewijze vernieuwing en verbetering, op basis van bestaande voorzieningen, in beheersbare trajecten, in samenwerking met de korpsen en het bedrijfsleven én onder regie van de Voorziening tot Samenwerking (Vts), een voorziening van politie Nederland waarin CIP, ISC en het NPI zijn ondergebracht.

Er zijn momenteel al enkele Nederlandse korpsen die moderne ICT-voorzieningen gebruiken die bijdragen aan de doelmatigheid en doeltreffendheid van het politiewerk en daarmee aan de veiligheid. Het is een wenkend perspectief voor politie Nederland, deze voorzieningen in een samenhangende architectuur te plaatsen en landelijk te implementeren.

Een succesvolle verbetering van de informatiehuishouding vereist een realistisch inzicht in de technische en organisatorische (on)mogelijkheden en duidelijk leiderschap. De strategie gaat daarom uit van de realiteit van dit moment, zonder de ambities van 2001 uit het oog te verliezen. Deze ambities, geformuleerd in 'het Bestek', waren te hoog gegrepen, omdat werd uitgegaan van een totaal nieuwe werkelijkheid, waarvan de complexiteit te laag werd ingeschat. Toen een aantal belangrijke doelen onhaalbaar bleek, is de strategie bijgesteld¹. In de bijgestelde strategie zijn bestaande voorzieningen als uitgangspunt genomen.

Op die basis is het nu al gelukt om in één jaar, in realistische stappen, de informatie uit onze belangrijkste systemen landelijk deelbaar te maken. Dit gebeurde door nauwe samenwerking tussen CIP, ISC en een aantal korpsen. Ook lukte het om het aantal rekencentra terug te brengen van bijna dertig naar zeven² en alle politie locaties (in totaal circa elfduizend) aan te sluiten op een landelijk netwerk,

de NUTS-voorziening. Inmiddels worden tachtig landelijke applicaties aangeboden aan in beginsel 55 duizend medewerkers. Zo is snel en tegen relatief lage lasten een eerste stap gezet in de richting van één informatiehuishouding voor de Nederlandse politie. Maar onze informatiehuishouding kan nóg beter.

Een strategie is een richtingbepalende keuze. Daarom moeten, zodra de keuze is gemaakt, de landelijke ICT-portfolio aan de strategie worden getoetst en aangepast. De verschillende uitvoeringstrajecten moeten optimaal aansluiten op en bijdragen aan de gekozen richting. Programma's en activiteiten die niet aan deze criteria voldoen moeten worden stopgezet.

Parallel aan de implementatie van ICT-hulpmiddelen zal programmatisch aandacht worden besteed aan de ontwikkeling van informatiemanagement. Management en gebruikers zullen worden geschoold³. Zij worden niet alleen opgeleid in het nieuwe denken van informatiemanagement, maar ook in het beter benutten van bestaande hulpmiddelen en het adequaat gebruiken van informatie. Uiteraard is een opleiding onderdeel van een bredere cultuurverandering, die noodzakelijk is om naar een informatiegestuurde politie te kunnen doorontwikkelen.

De komende jaren richten we ons op informatiemanagement, een gemeenschappelijke informatiearchitectuur, een gestandaardiseerde technische infrastructuur én op het gemeenschappelijke gebruik van voorzieningen. Op deze manier kan de Nederlandse politie zich ontwikkelen tot een organisatie met moderne ICT-voorzieningen en een modern informatiemanagement. Deze ontwikkeling zal rechtstreeks bijdragen aan de doelmatigheid en doeltreffendheid van allerlei overheidsacties gericht op veiligheid. En daar gaat het ons om!

12 april 2006

Leon Kuijs

Portefeuillehouder ICT van de Raad van Hoofdcommissarissen

inhoudsopgave

Samenvatting:

Wenkend perspectief in vogelvlucht 8

1 Politie in ontwikkeling, kader voor ICT-strategie 14

- 1.1 *Strategische noties voor de ontwikkeling van de politieke informatievoorziening* 15
- 1.2 *Informatievoorzieningen in de architectonische context* 17
- 1.3 *Prioriteit voor het beheer van bestaande hulpmiddelen* 18
- 1.4 *Integratie van bestaande systemen* 19
- 1.5 *Informatie-uitwisseling met partners* 19

2 Inhoudelijke strategie – wat gaan we doen? 20

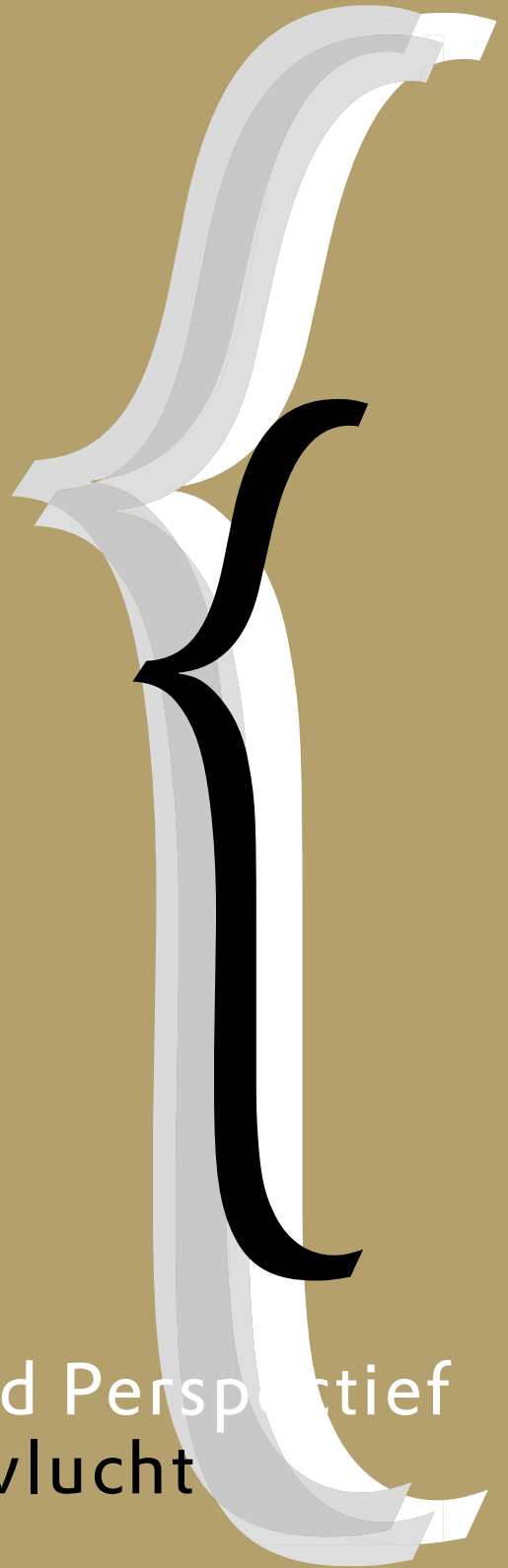
- 2.1 *Generieke functionaliteiten voor primaire, ondersteunende en besturende taken* 21
 - *Generieke werkplekfunctie* 21
 - *Generieke invoerfunctie* 21
 - *Generieke zoekfunctie* 22
 - *Generieke selectie- en identificatiefunctie* 22
 - *Generieke analysefunctie (knowledge discovery en forensic science)* 23
 - *Generieke werkstroombesturingsfunctie* 24
 - *Generieke documentmanagementfunctie* 25
 - *Generieke portaalfunctie voor gegevensuitwisseling/authenticatie* 26
- 2.2 *Strategie m.b.t. tot systemen die het primaire proces ondersteunen* 25
 - *De Basis Voorziening Handhaving* 28
 - *De Basis Voorziening Opsporing* 28
 - *GreyView plateau 1 als zoekfunctie* 29
 - *BlueView voor regionaal en landelijk zoeken in eigen registers* 29
 - *Integrale Bevraging voor regionaal en landelijk zoeken in ook externe registers* 29

▪ Mobiel blauw voor mobiel werken met PDA's en mobiele attenderingen	30
▪ Mobiel Citrix voor het mobiel werken op volledige desktops	30
▪ ePV 'Loopzaken' en 'Meervoudige-kamerzaken' voor keteninformatie-uitwisseling	30
▪ Meldkamerdomein	30
▪ Overige primaire functies	31
2.3 Strategie m.b.t. tot systemen die secundaire processen ondersteunen	31
▪ Ondersteuning van de personele, financiële, logistieke, salaris- en opleidingsadministratie, werkplanning en documentmanagement	31
▪ Ondersteuning door vaste en mobiele tele- en datacommunicatie	32
▪ Ondersteuning door kantoorautomatisering	33
▪ Ondersteuning door kennismanagement	33
▪ Ondersteuning overig	33
2.4 Strategische keuzen m.b.t. tot systemen die het besturende proces ondersteunen	34
2.5 Strategische keuzen leiden tot prioriteiten en een planning	34

3 **Processtrategie** – hoe gaan we het doen? **36**

3.1 Het inhoudelijke deel van het toetsingskader	37
3.2 Het procesmatige deel van het toetsingskader	38
▪ Werkwijze bij projectvoorbereiding, keuze, uitvoering en bewaking	38
▪ De spelers en hun rol	40
3.3 Het architectonische deel van het toetsingskader	42
▪ Borging	45
3.4 Het financiële deel van het toetsingskader	45

Definities	50
Figuren en tabellen	51
Eindnoten	52
Deelnemers, auteurs en leden Board IM en Regieraad	55

samenvatting:

Wenkend Perspectief
in vogelvlucht

Algemeen

In dit strategiedocument doen wij een voorstel voor stapsgewijze vernieuwing en verbetering van informatiemanagement en de politieke ICT in de periode 2006 tot en met 2010. Dit gebeurt op basis van bestaande voorzieningen, in beheersbare trajecten, onder regie van de Voorziening tot Samenwerking (Vts) en in samenwerking met de korpsen en het bedrijfsleven.

Aan de strategie liggen vijf algemene uitgangspunten ten grondslag:

- **Aandacht voor informatiemanagement**
Onderken dat informatiemanagement breder is dan het bouwen, implementeren en onderhouden van pakketten. *Tools cannot replace fools*. Het opleiden van leidinggevenden en medewerkers, aandacht voor gegevens en betekenisverlening vormen evenzeer belangrijke randvoorwaarden.
- **Gestuurde dynamiek in co-creatie**
Onderken dat er sprake is van een meerjarige, grootschalige transitie, onder regie van de Voorziening tot Samenwerking (Vts) en in samenwerking met korpsen en bedrijven.
- **Geleidelijke ontwikkeling**
Vervang de 'golden release'-strategie, waarbij oude systemen in hoog tempo volledig vervangen zouden worden door nieuw te bouwen systemen, door een strategie waarin wordt voortgebouwd op de bestaande situatie: evolutie in plaats van revolutie.
- **Pragmatische beheersing**
Verbeter de landelijke en regionale informatiehuishouding flexibel en in overzienbare sequentiële stappen. De inhoud van iedere stap wordt bepaald door de op dat moment geldende, eventueel gewijzigde condities en prioriteiten.
- **Risicobeperking**
Het jaarlijkse volume aan veranderingen wordt begrensd door financiële middelen, het absorptievermogen van korpsen en de beheer- en ontwikkelcapaciteit van de Voorziening tot Samenwerking (Vts), die als nieuwe organisaties zelf nog in het stadium van inrichting, transitie en ontwikkeling is.

Het uitvoeren van deze strategie dient tot uiting te komen in de volgende punten:

- Programma's op het gebied van het verbeteren van het informatiemanagement: gebruikersondersteuning, communicatie, onderzoek en prototyping, kwaliteitsborging van gegevens, betekenisverlening van gegevens en opleiding en vor-

ming. Management en gebruikers worden geschoold in business intelligence/ informatiemanagement, knowledge discovery from databases⁴ plus andere analysetechnieken en in forensische wetenschappen.

- Verbeterd informatiemanagement op operationeel niveau. Dienders moeten kunnen worden geattendeerd op bijzonderheden die mogelijk van betekenis zijn voor hun handelen of niet-handelen. Op het gebruik van bestaande informatie en informatievoorzieningen dient op operationeel niveau eveneens aandacht gevestigd te worden.
- Verbeterd informatiemanagement op tactisch en strategisch niveau. De informatie is niet alleen grondslag voor dagelijks opereren, maar ook voor betekenisverlening (keuzen/sturing op strategisch en tactisch niveau). Het analyseren van gegevens en informatie vormt het hart van dit betekenisverleningsproces. Hiermee is de verbinding gelegd tussen ICT en informatiemanagement. De kwantiteit en kwaliteit van de informatiehuishouding in combinatie met die van bestuurders en uitvoerders zijn uiteindelijk bepalend voor de effectiviteit en efficiency. Goed informatiemanagement maakt informatiesturing zowel lokaal, regionaal, landelijk als internationaal mogelijk en draagt bij aan efficiënte werkplanning en verbetering van effectiviteit in handhaven, toezicht, opsporen, signaleren en adviseren.
- Er wordt aandacht besteed aan dát procesdomein van informatiemanagement dat te maken heeft met functioneel beheer in een brede context (BISL).
- Projecten die de instandhouding, het beheer en de ontsluiting van bestaande hulpmiddelen beogen krijgen topprioriteit, rekening houdend met de in dit document geschetste strategie.
- Een daadwerkelijk sturende rol van de Voorziening tot Samenwerking (Vts).
- De bestaande ICT-componenten worden binnen één architectuur geïntegreerd, landelijk geïmplementeerd en gebruikt. Hierbij worden de standaards van de technische infrastructuur in eerste instantie bepaald door de gewenste functionaliteit, zoals in dit document genoemd. Daarna kan de technische infrastructuur geüpgrade worden tot de vanuit de techniek gewenste standaards. Daardoor worden alle verzorgingsgebieden op een vergelijkbaar niveau gebracht. Dit vergt een periode van 2006 tot en met 2010.
- De korpsen wisselen onderling informatie uit en wisselen geautomatiseerd gegevens uit met ketenpartners.

Wat gaan we doen?

Onze ICT-strategie is gericht op het stapsgewijs beschikbaar stellen van generieke oplossingen. Dit principe keert herkenbaar terug in de programma's en is gericht op invoering van:

- Plaatsonafhankelijke functionaliteiten en bestanden. Mobiel blauw (klein) en Mobiel Citrix (volledig werkstation met alle functionaliteiten) worden stapsgewijs ingevoerd;
- Een grafische gebruikersinterface (LUID). Gegevens worden geautomatiseerd via authentieke bronnen aan gegevensverzamelingen toegevoegd en waar mogelijk geautomatiseerd gecontroleerd;

- Eén pakket aan zoekmachines voor alle dataverzamelingen;
- Generieke attenderingsprincipes die bijdragen aan het vermogen van politie-medewerkers om crimineel gedrag te identificeren gebaseerd op prioritaire delictsoorten;
- Knowledge Discovery from Databases, andere analysetechnieken en forensic science. Deze dragen bij aan ons vermogen om strategische en tactische betekenis te verlenen aan het reconstrueren en voorspellen van gebeurtenissen en aan het vaststellen wie in welke rol bij een gebeurtenis is of kan worden betrokken. Dit draagt bij aan het besturen van informatie (lokaal, regionaal, landelijk en internationaal), aan het efficiënter plannen van werk en aan het verbeteren van de effectiviteit in handhaven, toezicht, opsporen, signaleren en adviseren;
- Werkstroombesturing binnen de eigen organisatie en die van de ketenpartners;
- Landelijk uniformeren, toegankelijk maken en beheren van documenten (en de gegevens daarin);
- Een landelijke portaalfunctie voor gegevensuitwisseling en authenticatie;
- Technische sanering en het verbeteren van het gebruik van bestaande informatievoorzieningen.

Basisvoorzieningen ten behoeve van het *primaire proces* door invoering van:

- Eén Basisvoorziening Handhaving, gebaseerd op de xPOL-database 2004^a;
- Eén Basisvoorziening Opsporing, gebaseerd op de grafische versie van RBS 2004^a;
- GreyView plateau 1 als zoekhulpmiddel ter overbrugging tot de Basisvoorziening Opsporing (bvo) is ontsloten op BlueView;
- Een samenhangend geüniformeerd pakket landelijke BlueView als zoekhulpmiddel voor de Basisvoorziening Handhaving (bvH) en bvo;
- Knowledge Discovery from Databases (kDD), andere analysetechnieken en forensic science;
- Mobiel blauw en Mobiel Citrix als technologische invulling van de strategie om mobiel te kunnen werken en informatie en besluitvorming dicht bij de bron te krijgen;
- Elektronisch proces-verbaal (epv) voor het verzenden van documenten naar het om. Ook het ontwikkelen van een meer generiek koppelvlak voor externe partners;
- Uniformering en sanering door contracteren en uitfasen van de verschillen voor overige primaire functies;
- Integrale Bevraging voor het maken van totaaloverzichten met daarin interne en externe informatie over informatieobjecten.

Het meldkamerdomein wordt herkend als relevant domein. Na onderzoek en overleg met BZK zal dit domein binnen de Voorziening tot Samenwerking (Vts) worden gebracht. Over de financiering van dit domein zullen bij overdracht van BZK aan de Vts, afspraken worden gemaakt. Deze afspraken zijn gericht op een gelijke risicoverdeling na de overdracht, zoals die voor de overdracht bestond tussen BZK, politie en andere partners.

Onze ICT-strategie met betrekking tot *ondersteunende processen* is eveneens gericht op uniformering door landelijke invoering van één en hetzelfde geautomatiseerde hulpmiddel⁵ voor:

- De personele administratie;
- Ondersteuning van de financiële administratie;
- Ondersteuning van de salarisadministratie;
- Ondersteuning van de logistieke administratie;
- Ondersteuning van de opleidingsadministratie;
- Ondersteuning van de werkplanning (Werkplanning InformatieSysteem is een andere benaming voor het capaciteitsmanagementsysteem CMS-basaal);
- De logistieke ondersteuning van documentenmanagement;
- Kantoorautomatisering;
- Kennisverspreiding;
- COTS-producten (Commercial Of The Shelf) voor het ondersteunen van algemeen ondersteunende taken.

Onze ICT-strategie met betrekking tot besturende processen is gericht op:

- Krachtige uitbouw van GIDS, met de ontwikkeling van landelijke en regionale functionaliteiten en kubussen en zo mogelijk een landelijke dataverzameling met interne en externe data;
- Knowledge Discovery from Databases, andere analysetechnieken en forensic science;
- Werkstroombesturing binnen de eigen organisatie en die van de ketenpartners;
- Het onderling en met ketenpartners uitwisselen van informatie via afspraken over organisatorische en technische maatregelen die horizontale informatie-uitwisseling mogelijk maken (organisatorisch/technische protocollen voor informatie-uitwisseling).

Hoe gaan we het doen?

Om de strategie vorm te geven en te bewaken zal/zullen onmiddellijk na aanvaarding van dit visiedocument:

- de activiteiten van de Voorziening tot Samenwerking (Vts) (CIP en ISC) op bestuurlijk niveau getoetst worden aan de nieuwe uitgangspunten, om te bepalen of er activiteiten moeten worden doorgezet, aangepast of stopgezet;
- nieuwe landelijke ontwikkelingen pas in uitvoering worden genomen na bestuurlijke toetsing aan de uitgangspunten;
- functionele boards zorgen voor de inrichting van processen en gegevensmodellen;
- worden gezorgd dat de hoofdlijn duidelijk herkenbaar is en bestaat uit: onderhoud van bestaande voorzieningen, uniformeren op gegevensniveau en ontwikkelen van generieke voorzieningen. Deze hoofdlijn moet en kan meer dan een substantieel deel vergen van de totale activiteiten evenals van het totale beschikbare budget.

Het door Gartner voorgestelde algemene en project governance model dient te worden nageleefd. Projecten zullen via de PRINCE II-methodiek worden voorbereid, uitgevoerd en afgesloten. De Voorziening tot Samenwerking (Vts) ontwikkelt een transparante en eenvoudige methodiek, waarlangs de projecten qua management en qua bestuur per fase worden getoetst aan de inhoudelijke betekenis en tijdsvoortgang, de werkwijze, de architectonische uitgangspunten en de financiële kaders.

Onze ICT-strategie is gericht op een heldere verantwoordelijkheidtoedeling:

- Korpschef en CIO (regionaal/voor verzorgingsgebied) zijn verantwoordelijk voor het informatiemanagement binnen de korpsen. De positie van de CIO en zijn/haar adviesvaardigheid moeten daarbij verstevigd worden;
- Functionele boards richten zich in het bijzonder op de inrichtingsvraag, op de processen en richten zich niet zelfstandig op tools en/of technische oplossingen. De vraag dient daarnaast te worden beperkt om de realisatie van de hoofdlijnen van dit strategiedocument veilig te stellen;
- De Board Informatiemanagement richt zich op het monitoren van de voortgang van de ontwikkeling van het informatiemanagement binnen de korpsen en in een later stadium op het coördineren van de vraagarticulatie afkomstig van de functionele boards.
- De Voorziening tot Samenwerking (Vts) voert regie op de realisatie van één informatiehuishouding voor de Nederlandse politie door de portfolio aan te passen en te sturen op:
 - de migratie naar de samenhangende kernproducten ter ondersteuning van het primaire proces;
 - de migratie naar de kernproducten ter ondersteuning van het ondersteunende proces;
 - de inventarisatie, beoordeling en uniformering van overige producten.
 - rationalisaties in onderhoud en beheer (efficiency).

Onze ICT-strategie is erop gericht het afgesproken 'concern'-plafond van 13% van de normvergoeding voor 2010 voorlopig als richtsnoer te gebruiken en het ICT-kostenmodel te completeren en te gebruiken als monitor voor kostenontwikkeling. Vanuit beheersingsoogpunt geldt de 13% als maximum en vanuit ontwikkelingsoogpunt is de 13% een minimum. Bovendien is de strategie erop gericht de decentrale ICT-kosten geleidelijk te verlagen ten gunste van de centrale ICT-kosten. De snelheid van dit geleidelijke proces hangt af van de mate waarin het concern binnen de 13%-norm blijft.

Politie in
ontwikkeling,

kader voor
ICT-strategie

Er bestaan uiteenlopende verwachtingen over het functioneren van de Nederlandse politie. In de nota *Politie in ontwikkeling* geeft de Raad van Hoofdcommissarissen (RHC) richting aan de ontwikkelingen van ons vak en onze bedrijfsarchitectuur. Deze bedrijfsarchitectuur is richtinggevend voor diverse architecturen, waaronder de informatiearchitectuur en de technische architectuur⁶. In de nota stelt de RHC dat de politieorganisatie zich zal ontwikkelen tot een kennisintensieve organisatie. Dat is nodig om in een veranderende samenleving de functies handhaven, opsporen, noodhulp, signaleren en adviseren, adequaat te kunnen blijven uitvoeren, lokaal én nodaal. Strategische randvoorwaarden hiervoor zijn informatiegestuurd politiewerk en informatie-uitwisseling in het hele veiligheidsdomein.

1.1 *Strategische noties voor de ontwikkeling van de politieke informatievoorziening*

Voor de ontwikkeling van de politieke informatievoorziening zijn de volgende aan het politievak gerelateerde noties als vertrekpunt genomen:

- **De politie wil de criminaliteitsbestrijding deregionaliseren en internationaliseren.** Criminaliteit en overlast worden steeds meer interregionaal en internationaal aangepakt. De informatie waarop de criminaliteitsbestrijding is gebaseerd, wordt doorgaans juist lokaal ingewonnen. Er is dus een belangrijke verbinding tussen wijk en wereld. Voor het vakgebied informatiemanagement betekent dit dat het vastleggen van informatie, het delen en analyseren van informatie en een optimale (operationele) toegankelijkheid van informatie van groot belang zijn. Dit besef roept tegelijkertijd op tot een degelijk privacy- en beveiligingskader. Vandaar dat in dit ‘wenkend perspectief’ aandacht is voor generieke functies, dus voor functies niet beperkt tot één systeem.
- **De politie is coproductent in de openbare orde- en veiligheidsketen.** Een veilige samenleving wordt alleen bereikt door nauw samen te werken met een groot aantal externe partijen. Deze partijen maken op hun beurt vaak weer deel uit van andere samenwerkingsverbanden (ketens). Om programmasturing mogelijk te maken, moeten strategische keuzen worden ingepast in ketens. Informatie moet eenvoudig kunnen worden uitgewisseld tussen de verschillende ketens waarbinnen de politie opereert. Dit wordt gerealiseerd door een generieke portaalfunctie. Daarnaast wil de politie gebruikmaken van de originele bronnen in beheer bij ketenpartners. Hiertoe is de uitwerking van een ‘service oriented architectuur’ noodzakelijk. Nu is de politie vanuit het legitimiteitsvraagstuk min of meer gedwongen zelfstandig registraties bij te houden, terwijl zij hiervoor niet verantwoordelijk is. Voor de korte termijn lost dit waarschijnlijk een urgent

attenderingsprincipe

probleem op, maar op de lange termijn holt het de informatiepositie uit. Een goed voorbeeld hierbij is de mate waarin de politie gegevens over jeugdige overlastplegers zelfstandig bijhoudt, omdat deze gegevens anders niet beschikbaar zijn.

- **De politie wil informatie personaliseren.**

Nagenoeg elk proces binnen de politie begint met de identiteitsvaststelling en daaraan gekoppeld de betekenisgevende informatie over wat er gebeurd is of nog gebeuren kan. Politie mensen hebben behoefte aan toegesneden informatie. Het ICT-antwoord hierop is 'push'-technologie in combinatie met GPS-technologie. Voorwaarde hierbij is dat de basis van de informatievoorziening, de kwalitatieve gegevens of analyses, op orde is. Dienders moeten immers geattendeerd kunnen worden op bijzonderheden die van betekenis kunnen zijn voor hun handelen of niet-handelen. Op het bureau zal worden geattendeerd op aangevers. Op straat kan op basis van een vingerafdruk of het gelaat worden geïdentificeerd.

Informatie is immers mobiel beschikbaar. Rechercheurs worden geattendeerd op zware en georganiseerde criminaliteit. De nadruk op het vakkundig gebruik van informatie en informatievoorzieningen als basis voor kwalitatieve analyses, is hierdoor logisch.

Voor de ontwikkeling van de politieke informatievoorziening zijn de volgende aan de politieorganisatie gerelateerde noties als vertrekpunt genomen:

- Het managen van een grote organisatie als de Nederlandse politie, die is opgesplitst in territoriale en functionele eenheden, vereist een *heldere en doeltreffende besturing*. Deze besturing vereist adequate managementinformatie en tijdige operationele informatie. Die kan alleen verkregen worden door een informatiehuishouding die gebaseerd is op eenduidige gegevensdefinities.
- *Informatie* is niet alleen de grondslag voor het dagelijks opereren, maar ook voor *betekenisverlening* (keuzen/sturing op strategisch en tactisch niveau). Het analyseren van gegevens en informatie vormt het hart van dit betekenisverleningsproces. Hiermee is de verbinding gelegd tussen ICT-management en informatiemanagement. De kwantiteit en kwaliteit van de informatiehuishouding, in combinatie met die van bestuurders en uitvoerders, zijn uiteindelijk bepalend voor de effectiviteit en efficiency. Goed informatiemanagement maakt informatiesturing zowel lokaal, regionaal, landelijk als internationaal mogelijk en draagt bij aan

een efficiënte werkplanning en verbetering van effectiviteit in handhaven, toezicht, opsporen, signaleren en adviseren.

- De wijze waarop de politie haar diensten aanbiedt of haar resultaten bereikt, gebeurt via verschillende voortbrengingsprocessen. Het is uit oogpunt van efficiency en effectiviteit van groot (maatschappelijk) belang dat dit professioneel en eenduidig gebeurt. De informatievoorziening dient de voortbrengingsprocessen te ondersteunen en waar mogelijk zelfs te sturen. De politie heeft het Referentiemodel Bedrijfsprocessen Politie als kader geaccepteerd. Hierin worden de belangrijkste bedrijfsfuncties van de politie in hun onderlinge samenhang weergegeven.⁷
- De Engelse uitdrukking ‘tools cannot replace fools’ kent een diepere waarheid. De kwaliteit van het algemene management hangt samen met de kwaliteit van informatie-management en de hulpmiddelen die daarbij voorhanden zijn. Er dient programmatisch aandacht te worden besteed aan de ontwikkeling van informatie-management. ICT-ontwikkeling is niet opzichzelfstaand, maar de motor achter een brede organisatieontwikkeling.

1.2 Informatievoorzieningen in de architectonische context

De Nederlandse politie staat onder steeds groter wordende druk om te presteren. Deze druk geldt zowel voor de kwaliteit van de dienstverlening, als voor de efficiency waarmee deze kwaliteit tot stand komt. Samenhang en samenwerking zijn daarbij een vereiste. De bedrijfsarchitectuur is een krachtig hulpmiddel om samenhang te managen. De bedrijfsarchitectuur helpt ons één gedeelde visie te vertalen naar consequenties voor producten en diensten, processen en voorzieningen. De bedrijfsarchitectuur geeft richting aan de informatiearchitectuur. Samen met de technische infrastructuur vormen deze architecturen het kader waarbinnen op strategisch, tactisch en operationeel niveau in samenhang met elkaar zal worden gehandeld. Dit geheel vormt de informatievoorziening van de Nederlandse politie. Het Referentiemodel Bedrijfsprocessen Politie (RBP) is leidend voor de inrichting van het werk en de daarbij benodigde informatievoorzieningen: processen gaan vóór voorzieningen. In een gedifferentieerde omgeving, zoals de huidige politieorganisatie, kan echter worden geconstateerd dat juist het omgekeerde het geval is: voorzieningen gaan vóór processen. Op concernniveau is ICT-harmonisatie dus

noodzakelijk. Hierdoor kan regionaal de beleving ontstaan dat processen zich moeten aanpassen aan (concern)voorzieningen, wat soms ook zo is. Zowel processen als voorzieningen kunnen dus leidend zijn in de ontwikkeling van de Nederlandse politie. Door de strategische keuze om te homogeniseren met bestaande voorzieningen, ontstaat het beeld dat een applicatiegerichte koers wordt gevolgd. Waar het werkelijk om draait is natuurlijk het daadwerkelijke gebruik van de voorgestelde voorzieningen, in samenhang met uniformering van de gegevenshuishouding en de procesuitvoering.

1.3 Prioriteit voor het beheer van bestaande hulpmiddelen

In veel sectoren worden langer bestaande voorzieningen voor primaire bedrijfsprocessen nog steeds gebruikt. Zo is het bij banken en verzekeringsbedrijven geen uitzondering dat de basissystemen uit de jaren '80/'90 nog operationeel zijn. Deze systemen zijn stabiel en er is een enorme hoeveelheid kennis verwerkt in de functionaliteit. Bij talloze nieuwbouwtrajecten is gebleken dat juist dít het meeste complexe onderdeel is van een vernieuwing. Wat veel bedrijven wel hebben veranderd, is de manier waarop ze hun bedrijfsvoering hebben ingericht. Deze is van activiteitgericht werken gekanteld naar procesgericht werken (INK). Hierdoor staan niet zozeer de basisfunctionaliteiten en gegevensmodellen ter discussie, maar wel de ordening van die functionaliteiten uit de diverse systemen ten opzichte van de nieuw gedefinieerde processen.

De politieorganisatie heeft enorm veel bestaande systemen, sommige zijn meer dan twintig jaar oud. Als we dit vergelijken met andere bedrijven, lijkt het aannemelijk dat de organisatie een voldoende aantal systemen heeft. Ook in deze organisatie heeft de kanteling naar procesmanagement plaatsgevonden. De focus kan daarom liggen op bestaande voorzieningen, met daarbij een procesondersteunend 'gezicht' naar buiten. In dat opzicht is BlueView een mooi voorbeeld. Bestaande voorzieningen als: BPS, xPOL en Genesys worden regionaal gevoed en landelijk ontsloten op een manier die past bij het moderne procesdenken én die de gebruiker aanspreekt⁸.

Dit is een eerste plateau dat bereikt kan worden in het langetermijnperspectief. De volgende stappen van moderniseren en innoveren kunnen achtereenvolgens en deels parallel worden uitgevoerd. De mate van parallel uitvoeren, hangt sterk af van

de mate waarin de ISC-organisatie kwaliteiten kan exploiteren om nieuwbouw en verbouw gelijktijdig uit te voeren.

1.4 Integratie van bestaande systemen

De korpsen verzamelen informatie op basis van waarneming ter plaatse, door contacten met de burgerij en via netwerken waarin zij participeren. De belangrijkste operationele informatie ligt per regio vast in een van de drie primaire systemen en een van beide opsporingsystemen⁹. Met de bouw van BlueView en het eerste plateau van GreyView is in 2005 het grootste deel van deze informatie landelijk beschikbaar gemaakt. Op deze manier is een grote stap gezet richting één landelijke politieke informatiehuishouding. De komende jaren zullen (verdere) standaardisatie van primaire processen en meer professionele sturings- en verantwoordingsmechanismen onherroepelijk leiden tot aanpassingen in de bedrijfsvoering van de korpsen. Onnodige verschillen zullen stap voor stap worden weggewerkt. Deze onontkoombare modernisering en uniformering naar xPOL en RBS leiden tot operationele voordelen en veiligheid (betere en snellere invoer, zoek- en analyse-mogelijkheden) en tot kostenbesparingen (functioneel/technisch beheer). De inrichting van de basisvoorzieningen wordt geüniformeerd én het gebruik wordt verplicht gesteld. Bestaande ICT-componenten worden binnen één architectuur geïntegreerd, landelijk geïmplementeerd en gebruikt¹⁰. Daardoor worden alle korpsen op een vergelijkbaar bijdetijds niveau gebracht. Dit vergt een periode van 2006 tot en met 2010.

1.5 Informatie-uitwisseling met partners

Het bevorderen van veiligheid is uitsluitend mogelijk als ook andere betrokkenen, zoals politiek, bestuur, OM, en publieke en private organisaties, daaraan een bijdrage leveren. Daarom moeten de korpsen niet alleen onderling informatie uitwisselen, maar ook met ketenpartners. Dat vereist zowel intern als extern een omschakeling in het denken.

Op landelijk niveau dient een strategisch overleg te komen tussen de belangrijkste ketenpartners over de afstemming van inhoudelijke programma's, technische architecturen en prioriteiten. Naast een inhoudelijke component komt de nadruk in toenemende mate te liggen op informatiebeveiliging en privacymaatregelen.

Inhoudelijke
strategie

– wat gaan we
doen?

Enkele Nederlandse korpsen gebruiken momenteel moderne ICT-voorzieningen die bijdragen aan de doelmatigheid en doeltreffendheid van het politiewerk en daarmee aan de veiligheid. Het is voor de hele politieorganisatie een wenkend perspectief deze voorzieningen in een samenhangende architectuur te plaatsen en landelijk te implementeren. Om dat te realiseren, richten we ons primair op het uniformeren van de informatieproducten en, waar noodzakelijk en ondersteunend, op de standaardisatie van bedrijfsprocessen. De tweede fase is gericht op het moderniseren van de achterliggende technologie om de exploitatie van de systemen te garanderen en de onderhoudskosten te verminderen. Vervolgens kunnen we ons - enigszins parallel - richten op het toepassen van innovatieve technologieën.

2.1 *Generieke functionaliteiten voor primaire, ondersteunende en besturende taken*

Om tot een samenhangende architectuur te komen, is het van belang stap voor stap de procesonafhankelijke, generieke functionaliteiten te realiseren die de gebruiker op een bepaald gebied ondersteunen. Dus niet meer een nieuwe oplossing bedenken voor iedere nieuwe applicatie als het gaat om dezelfde functionaliteit, maar deze functionaliteit los van het proces aanbieden, dus generiek. Dit is efficiënter en goedkoper. Bijvoorbeeld bij gegevensinvoer of de zoekfunctie.

Generieke werkplekfunctie

Werkplekken zijn echt flexibel als politiemedewerkers op vaste én mobiele werkplekken toegang hebben tot de noodzakelijke bestanden en software. Met mobiel bedoelen we onafhankelijk van tijd en plaats. Onze strategie is gericht op plaatsonafhankelijke functionaliteiten en bestanden. Mobiel blauw (klein) en Mobiel Citrix (volledig werkstation met alle functionaliteiten) worden stapsgewijs ingevoerd¹¹.

Generieke invoerfunctie

Veel applicaties kennen een eigen (niet-grafische) interface tussen mens en machine. Door stapsgewijs één interface tussen mens en geautomatiseerde functionaliteiten (LUID) in te voeren, wordt het gebruik eenvoudiger en meer flexibel, wordt de opleidingstijd korter en het foutpercentage bij invoer en bevraging lager¹². Naast karakterinvoer kunnen op termijn de juiste gegevens ook geautomatiseerd worden ingevoerd via een vingerafdruk (selectie gekoppeld aan Integrale Bevraging), de stem, GPS (plaatsbepaling gekoppeld aan automatische invoer) en via koppelingen

externe registers

met authentieke bronnen. Om de kwaliteit van invoer te bewaken, wordt de invoerfunctie voorzien van kennisregels, zodat een foute invoer op tijd wordt gesignaleerd¹³. Onze strategie is gericht op de stapsgewijze invoering van een grafische gebruikersinterface. Gegevens worden geautomatiseerd via authentieke bronnen aan gegevensverzamelingen toegevoegd en waar mogelijk geautomatiseerd gecontroleerd¹⁴.

Generieke zoekfunctie

Applicaties hebben meestal een eigen zoekfunctie. Deze worden stap voor stap vervangen door een (pakket aan) zoekmachine(s) voor alle gegevensverzamelingen. Deze zoekmachines doorzoeken gestructureerde en ongestructureerde data op gegevens, gelijkende gegevens of gecombineerde onderdelen van gegevens. Bijvoorbeeld op de Storage Area Networks, de politieke harde schijven. Dit levert een grotere vindkans op en is daardoor effectiever en goedkoper. Onze strategie is gericht op de invoering van één pakket aan zoekmachines voor alle dataverzamelingen.

Generieke selectie- en identificatiefunctie

Technologische hulpmiddelen zullen een steeds grotere rol spelen om politiemedewerkers te attenderen op bijzonderheden die van betekenis kunnen zijn voor hun handelen of niet-handelen. Dit is natuurlijk afhankelijk van iemands rol, de plaats, het tijdstip en de situatie. De hulpmiddelen kunnen bijvoorbeeld attenderen op aangevers die steeds op andere plaatsen veelvuldig aangifte doen. Het systeem zal dan adviseren tot aanhouding, bijvoorbeeld wegens identiteitsfraude. Op straat kan iemand via een vingerafdruk of via het gelaat worden geïdentificeerd, waarna een persoonsdossier mobiel beschikbaar is. Dit is gekoppeld aan een Integrale Bevraging. Door het scannen van publieke registers op ongebruikelijke patronen worden rechercheurs geattendeerd op ongebruikelijke transacties, die kunnen wijzen op zware en georganiseerde criminaliteit. Waarnemingen van personen en voertuigen kunnen vanaf vaste én flexibele punten, zoals voertuigen, camera's én PDA's, worden vergeleken met databestanden. Denk aan zaken als openstaande boetes, gestolen voertuigen, vermiste kentekenplaten en bekende verdachten. Dit alles helpt om 'het kwaad' uit de massa te filteren, crimineel gedrag te identificeren en criminelen een halt toe te roepen. Mobiliteit en anonimiteit zijn immers criminogene factoren. Onze strategie is gericht op het bijdragen aan het

fundamental and fast lane

vermogen van politiemedewerkers om crimineel gedrag te identificeren¹⁵ via generieke attenderingsprincipes.

Generieke analysefunctie (knowledge discovery en forensic science)

Met de totstandkoming van de landelijke informatiehuishouding is ook een nieuw strategisch vraagstuk ontstaan, namelijk de vraag of wij (AIVD, KLPD/NR en regio's) snel genoeg de juiste betekenis weten te hechten aan de informatie die wij krijgen. Deze vraag zal een belangrijk punt van discussie zijn, bijvoorbeeld na een crisis. Waarneming en het verzamelen van informatie zijn immers niet alleen de grondslag voor ons dagelijks werk, maar ook voor betekenisverlening (kiezen/sturen op strategisch en tactisch niveau). Analyse van gegevens en informatie zijn hiervan het hart. Hiermee is de verbinding gelegd tussen ICT en informatiemanagement. De kwantiteit en kwaliteit van de informatiehuishouding in combinatie met de kwantiteit en kwaliteit van bestuurders en uitvoerders zijn uiteindelijk bepalend voor de effectiviteit en de efficiency. De kern van het politiewerk is het reconstrueren van wat er is gebeurd en het voorspellen van wat er kan gebeuren en het vaststellen wie in welke rol bij die gebeurtenis was betrokken en wie erbij betrokken zouden kunnen raken. Deze reconstructies en persoonsrelaties zijn vastgelegd in databases. Daaruit worden processen-verbaal en informatieproducten gegenereerd. Methoden en technieken die daarbij een rol spelen zijn:

- Verklarende en voorspellende analyses, reconstrueren wat er is gebeurd of voorspellen wat er kan gaan gebeuren (knowledge discovery from databases). Overzichten van het voorkomen van delicten of meldingen, dader(s) en slachtoffergroepen, tijden, plaatsen, goederen, vervoermiddelen, communicatiemiddelen en dergelijke, zijn onontbeerlijk voor het managen van onze capaciteit én voor onze effectiviteit in handhaven, toezicht, opsporen, signaleren en adviseren.
- Identificerende analyses en activiteiten geven aan wie in welke rol is betrokken of wie er bij zou kunnen worden betrokken (forensisch technische technieken).

De landelijke databases moeten landelijk en regionaal ter beschikking worden gesteld (in kopie) voor analyse, Knowledge Discovery from Databases (KDD) en forensisch onderzoek. In een landelijk project zullen hulpmiddelen worden geselecteerd en zal de kennis van KDD, analyse en forensic science worden verbreed, verspreid en geborgd. In 2006 moeten de eerste hulpmiddelen geselecteerd en beschikbaar zijn om in de jaren daarna te worden uitgebreid¹⁶.

generieke functie

Zoals in hoofdstuk 2.1 al aan de orde kwam, moet parallel aan de ontwikkeling van hulpmiddelen programmatisch aandacht worden besteed aan de ontwikkeling van informatiemanagement. Dit is meer een organisatorische ontwikkeling dan een technische. Zowel landelijk als regionaal moet programmatisch aandacht worden besteed aan onder meer gebruikersondersteuning, communicatie, onderzoek en prototyping, kwaliteitsborging van gegevens, betekenisverlening van gegevens en aan opleiding en vorming. Zo mogelijk in samenwerking met het Politieacademie en nagenoeg zeker in samenwerking met Universiteiten en Hogescholen zullen hoger management, management en gebruikers geschoold moeten worden in onder meer business intelligence/informatiemanagement, knowledge discovery from databases plus andere analysetechnieken en in forensische wetenschappen¹⁷.

Generieke werkstroombesturingsfunctie

De politie kent al jarenlang een focus op bedrijfsprocessen, maar er is nauwelijks sprake is van systematische aandacht voor geautomatiseerde werkstroombesturing. Werkstroombesturing gaat over de input, de doorloop en de uitvoer van allerlei processen¹⁸. De bestaande coördinatiemodules zijn onvolledig, te verschillend en niet waterdicht. De mogelijkheden om op kwantiteit, kwaliteit en voortgang te sturen moeten verbeterd worden. Een adequate werkplanning vereist immers:

- goede zoek- en analysemogelijkheden (welk soort inzet is op welk moment en plaats gewenst);
- een goede werkstroombesturing (de hoeveelheid onderhanden werk, opleiding en overleg);
- inzicht in de personele mogelijkheden (kwantitatief en kwalitatief).

Werkstroombesturing is een voorwaarde voor sturing en verantwoording en draagt bij aan de kwaliteit van de organisatie. Dat geldt ook voor de ketenpartners. Onze strategie is gericht op het invoeren van werkstroombesturing binnen de eigen organisatie en die van de ketenpartners (workflowmanagement)¹⁹. Er wordt een start gemaakt met de besturing van de werkstromen tussen de politie en het OM.

Generieke documentmanagementfunctie

Door het stapsgewijs invoeren van documentmanagement kan de toegankelijkheid van de politie worden verbeterd. Het opzetten van de e-politie binnen de e-strafrrechtsketen is de grootste verandering binnen de keten sinds jaren. Het uitwisselen van gegevens en documenten is een voorwaarde voor ketengeoriënteerd werken.

hulpmiddel

Een substantieel deel van onze documenten is momenteel digitaal beschikbaar. Het structureren en uniformeren van gegevens uit en over documenten levert organisatiebrede vergelijkbare procesinformatie, maakt gegevensuitwisseling mogelijk, verbetert de kwaliteit en betrouwbaarheid van de informatievoorziening, vergroot de slagvaardigheid en verlaagt de apparaatskosten. Onze strategie is gericht op het landelijk uniformeren, toegankelijk maken en beheren van documenten (en de gegevens in deze documenten). Er wordt een start gemaakt met het beheren van documentstromen tussen de politie en het OM.

Generieke portaalfunctie voor gegevensuitwisseling/authenticatie

Zowel voor de interne gegevensuitwisseling en authenticatie als voor de ketenregie-uitwisseling naar externe partijen en basisregisters dient een generieke portaalfunctie te worden gebouwd²⁰.

2.2 Strategie met betrekking tot systemen die het primaire proces ondersteunen

Met de bouw van BlueView in 2005 en het eerste plateau van GreyView is het gelukt een groot deel van de operationele informatie landelijk bevroegbaar te maken. Zo is er een grote stap gezet richting één landelijke politieke informatiehuishouding.

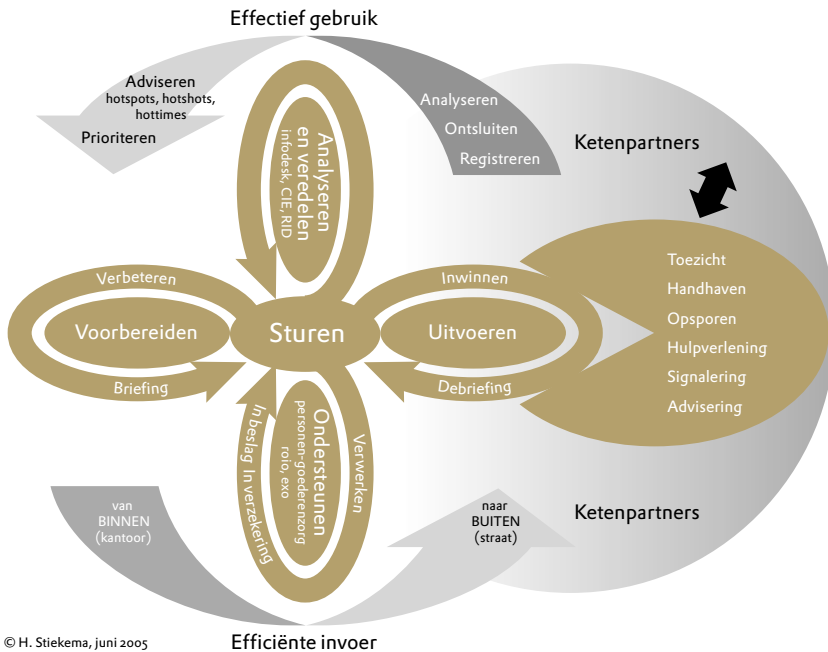
In Politie in ontwikkeling staat dat verdere standaardisatie stapsgewijs zal worden ingevoerd. Deze modernisering en uniformering van de informatiehuishouding zorgt voor operationele voordelen en veiligheid en voor kostenbesparingen.

In de figuur 1 zijn de belangrijkste generieke en primaire functies benoemd in relatie tot het primaire takenpakket, dat staat beschreven in Politie in ontwikkeling. Veel van de in het vorige hoofdstuk beschreven generieke functies kunnen aan dit model worden gekoppeld en zijn herkenbaar in het voorgestelde operationele en ondersteunende migratietraject²¹. Ook zien we dat de ontwikkelingen die in dit wenkend perspectief worden geschetst één op één overeenkomen met de ontwikkelingen in andere branches:

- Verwerven van meer kennis over producten, diensten, klanten en omgeving op basis van ontsluitingen en analyses op bestaande dataverzamelingen aangevuld met ingekochte bestanden;
- Mobiel maken van de werkplek en daarmee de personalisatie van de informatie-

identificatie

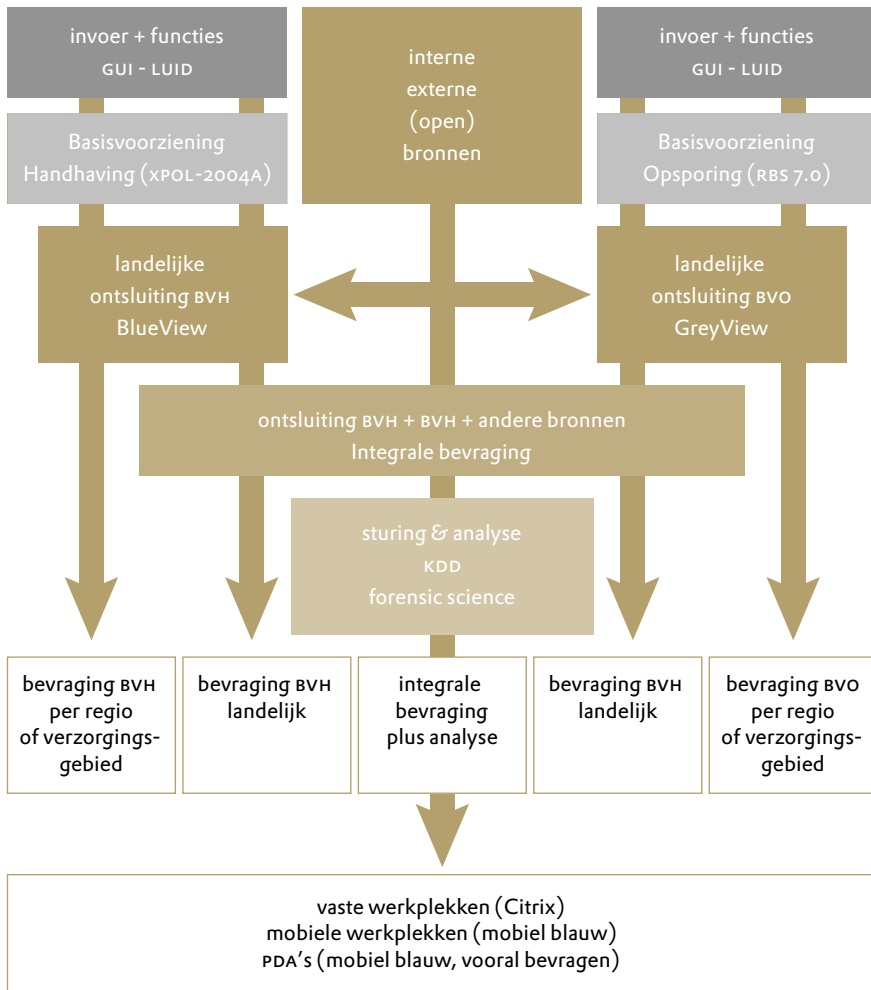
behoefte, decentralisatie van de besluitvorming en informatie op het moment en de plaats waar de informatie nodig is.

Figuur 1. Ontwikkeling informatiefunctie

De Raad van Hoofdcommissarissen heeft een principebesluit genomen dat xPOL landelijk wordt ingevoerd. Dit besluit past in de ICT-strategie 2006-2010. Door het gemeenschappelijke gebruik van bestaande voorzieningen kunnen wij ons de komende jaren ontwikkelen tot een organisatie met een modern informatiemanagement en moderne ICT-voorzieningen^{2,2}. Deze (bestaande) voorzieningen zijn weergegeven in figuur 2 en daarna toegelicht.

jaarplanning

Figuur 2. Samenhang tussen voorzieningen op basis van BVH en BVO

knowledge discovery

De Basis Voorziening Handhaving

De xPOL-regio's en de regio's uit verzorgingsgebied Zuid (waaronder veel BPS-regio's) starten met migratie naar de BVH (Basis Voorziening Handhaving)-versie 1. Deze versie bestaat uit de xPOL-database 2004a plus diverse grafische invoer- en zoekfunctionaliteiten die rechtstreeks bijdragen aan effectiviteit en efficiëntie. De xPOL-regio's hebben deze migratie naar BVH afgerond op 1 augustus 2006. Verzorgingsgebied Zuid zal er iets langer over doen²³. De investeringen worden snel terugverdiend door besparingen in het functionele en technische onderhoud en door interne tijdswinst door het gebruik van de grafische functionaliteiten²⁴. Ook alle andere regio's moeten in 2007 en 2008 migreren naar BVH. BVH heeft een verbinding met bijna alle hieronder genoemde kernvoorzieningen²⁵. Dit sluit aan bij het streven naar generieke oplossingen op databaseniveau, invoerfuncties, zoekfuncties en werkstroombesturing. Grafische functionaliteiten van xPOL zijn een onderdeel van BVH. Op dit moment zijn zeven satellieten bekend, waarbinnen veertig functionaliteiten zijn vormgegeven:

1. Intranetaangifte: registratie van 80% van de aangiften wordt grafisch en procesmatig ondersteund;
2. Dagrapportage: de overzichten kunnen grafisch en flexibel worden opgevraagd;
3. Zoeken: in de volledige database en alle aangemaakte formulieren kan grafisch worden gezocht naar woorden (of woordcombinaties) en kunnen (verborgen) relaties zichtbaar worden;
4. Arrestanteninboeking: kan grafisch, snel, flexibel, efficiënt en gebruiksvriendelijk;
5. STIP/Briefing: er is grafische ondersteuning van het briefing- en werkopdrachten-proces;
6. xPOL-correctietool: er is een beheerfaciliteit;
7. Betere Opsporing door Sturing op Zaken: werkstroombesturing maakt deel uit van de 2e versie.

Als functionaliteiten worden uitgebreid, komen ze eveneens ter beschikking van het concern.

De Basis Voorziening Opsporing

Juist op het gebied van opsporing dient sprake te zijn van realistisch beleid in haalbare stappen. De functionaliteiten van bestaande systemen worden onvoldoende gebruikt, omdat deze niet gebruikersvriendelijk worden aangeboden. RBS is van de bestaande systemen het meest stabiel en is functioneel het best ontwikkeld.

De Basis Voorziening Opsporing (BVO) is opgebouwd uit RBS 2004³ en is voorzien van een grafische schil, die het gebruik ervan voor de gebruikers eenvoudig en eenduidig maakt²⁶. BVO kent een interface naar BVH en zal landelijk kunnen worden ontsloten via BlueView²⁷. Alle korpsen moeten in 2006 en 2007 migreren naar BVO. Onze strategie is gericht op landelijke invoering van een Basisvoorziening Opsporing, gebaseerd op de grafische versie van RBS 2004a.

GreyView plateau 1 als zoekfunctie

Via deze functionaliteit hebben de infodesken toegang tot de verschillende regionale opsporingsystemen. Dit is een overbrugging tot BVO is ontsloten op een opsporingskopie van BlueView (eind 2006)²⁸. Greyview is in 2005 gerealiseerd in opdracht van de Board Opsporing.

BlueView voor regionaal en landelijk zoeken in eigen registers

BlueView is een XML-database waarin data vanuit BPS, xPOL en Genesys zijn samengebracht en bovenregionaal bevroegbaar zijn gemaakt, op een grafische en eenduidige wijze. BlueView is sinds 12 december operationeel in de acht noordelijke regio's. De landelijke invoering wordt in de eerste helft van 2006 afgerond. De huidige versie van BlueView, in combinatie met GreyView plateau 1, maakt dat er gesproken kan worden van een landelijke informatiehuishouding. In 2006 wordt ook BVO via BlueView ontsloten voor infodesken en voor rechercheurs. Daarmee is het grootste en belangrijkste deel van de handhavinginformatie en opsporingsinformatie landelijk bevroegbaar en ook beschikbaar voor veiligheidsbeleidanalyses en ander onderzoek.

Integrale Bevraging voor regionaal en landelijk zoeken in ook externe registers

De functie Integrale Bevraging maakt het mogelijk snel en eenvoudig een dossier (totaaloverzicht) te maken waarin alle informatie over bijvoorbeeld een persoon, locatie of kenteken (het zogenaamde informatieobject) is gerangschikt. Het gaat hier om informatie die binnen en buiten de politie voorhanden is. Niet alleen BlueView-informatie is beschikbaar, maar ook informatie van RDW, HKS, NSIS, LIST, OPS, PAPOS, Amazone-veelplegers, etc. Deze informatie is niet alleen op vaste werkplekken beschikbaar, maar ook mobiel. Onze strategie is gericht op het gebruiken van Integrale Bevraging voor het maken van totaaloverzichten met daarin informatie uit interne en externe bronnen over informatieobjecten.

mobil blauw

Mobil blauw voor mobil werken met PDA's en mobiele attenderingen

Wij willen meer op straat en minder vanachter ons bureau opereren. De tijd die de politiemedewerkers op straat doorbrengen, moet zo doelmatig en doeltreffend mogelijk ingevuld worden. ICT draagt hieraan bij door stukje bij beetje ook het politiewerk op straat administratief te ondersteunen. Collega's die te voet, te paard, op fiets en scooter hun werk doen, worden door een mobiele informatiehuishouding ondersteund. Dit betekent dat een bevraging die een agent zelf kan uitvoeren, niet meer via de portofoon door een centralist of de plot hoeft te worden uitgevoerd. Dit betekent ook dat medewerkers minder vaak op het bureau aanwezig hoeven te zijn, omdat zij via een PDA mobil toegang hebben tot informatie en mobil informatie kunnen toevoegen. Er zijn geen gevoelige data op de PDA aanwezig, zodat bij verlies of diefstal het risico minimaal is. Onze strategie is gericht op het stapsgewijs invoeren van Mobil blauw.

Mobil Citrix voor het mobil werken op volledige desktops

De Mobil Citrix maakt het mogelijk alle functionaliteiten, die iemand op de vaste werkplek heeft, ook mobil op een laptop beschikbaar te hebben. Vooral voor medewerkers die mobil werken en veel gegevens moeten invoeren, is dit handiger dan het gebruik van een PDA. Dit is een technologische invulling van de strategie om mobil te kunnen werken en informatie en besluitvorming dicht bij de bron te krijgen. Onze strategie is gericht op het stapsgewijs invoeren van Mobil Citrix.

ePV 'Loopzaken' en 'Meervoudige-kamerzaken' voor keteninformatie-uitwisseling

Beide functionaliteiten moeten halverwege 2006 onderdeel uitmaken van BVH. Het is dan mogelijk om BVH-documenten elektronisch te bundelen in een elektronisch proces verbaal, een ePV. Zo kunnen de documenten digitaal naar het GPS-systeem van het Openbaar Ministerie worden verzonden. Het gebruik kent een verplichtend karakter. Onze strategie is gericht op invoering van ePV voor verzending van documenten naar het OM.

Meldkamerdomein

Het meldkamerdomein wordt herkend als relevant domein. Na onderzoek en overleg met BZK zal dit domein binnen de Voorziening tot Samenwerking (Vts) worden gebracht. Over de financiering van dit domein zullen afspraken worden gemaakt bij overdracht van BZK aan de Vts. Deze afspraken zijn gericht op een gelijke risico-

netwerk

verdeling na de overdracht, zoals die voor de overdracht bestond tussen BZK, politie en andere partners.

Overige primaire functies

Binnen korpsen en rekencentra worden voor veel gelijksoortige functies nog steeds veel verschillende systemen gebruikt en onderhouden. Dat is niet efficiënt. Op korte termijn wordt een landelijke werkgroep opgericht die met voorstellen moet komen voor het uitfaseren, contacteren en uniformeren.

Het lijkt alsof er sprake is van veel vernieuwing binnen de primaire processen. In feite is er sprake van stapsgewijze landelijke implementatie, van binnen de architectuur op elkaar afgestemde componenten die grotendeels al bestaan (zie figuur 1).

2.3 Strategie met betrekking tot systemen die secundaire processen ondersteunen

De strategie om generieke functionaliteiten beschikbaar te stellen, moet herkenbaar doorwerken naar de systemen voor ondersteunende processen. Ook hier geldt een stapsgewijze maar onontkoombare uniformering van de belangrijkste secundaire processen²⁹. Niet alleen de migratie naar, maar ook het gebruik van de systemen, is verplicht. De boards vanuit de Raad van Hoofdcommissarissen hebben een belangrijke en op hoofdlijnen beslissende rol bij de inrichting op gegevensniveau. Deze is bepalend voor de mogelijkheid tot consolidatie van de gegevens op landelijk niveau.

Ondersteuning van de personele, financiële, logistieke, salaris- en opleidingsadministratie, werkplanning en documentmanagement

Onderstaande systemen, of andere standaard en eenduidige hulpmiddelen, worden vanuit de Voorziening tot Samenwerking (Vts) onderhouden om het betreffende proces te ondersteunen. Voor gebruik en onderhoud (op de laatste en voorlaatste versie) wordt door de Voorziening tot Samenwerking (Vts) één landelijk contract gesloten. Onderstaande boards geven korpsen bindende aanwijzingen over de inrichting, zodat de gegevens landelijke vergelijkbaar en consolideerbaar zijn.

Naam systeem	Ondersteuning van de ...	Board die bindende aanwijzingen geeft
Beaufort	Personele administratie	Personeel
Smartstream	Financiële administratie	Financiën
Gemal	Salarisadministratie	Financiën
Planon	Logistieke administratie	Bedrijfsvoering
ois	Opleidingsadministratie	Personeel
wis	Werkplanning*	Bedrijfsvoering
-	Documentenmanagement	Bedrijfsvoering

ois: Opleiding InformatieSysteem wis: Werkplanning Informatie Systeem

Onze ICT-strategie is gericht op landelijke invoering van een eenduidig en enkelvoudig hulpmiddel voor de bovenstaande administraties.

* Werkplanning vereist goede zoek- en analysemogelijkheden (wanneer, waar, welke inzet), kwalitatief goede werkroombesturing (hoeveelheid onderhanden werk, opleiding en overleg) en inzicht in de personele mogelijkheden (kwantitatief en kwalitatief). Werkroombesturing is een randvoorwaarde voor sturing en verantwoording en draagt bij aan de kwaliteit van de organisatie.

Tabel 1. Ondersteuning secundaire processen

Ondersteuning door vaste en mobiele tele- en datacommunicatie

Er is sprake van een sterke technische en inhoudelijke samenhang tussen vaste en mobiele tele- en datacommunicatie. Deze functionaliteiten zijn essentieel voor vrijwel alle processen. De Voorziening tot Samenwerking (Vts) wordt een politieel kenniscentrum op dit gebied en ontwikkelt een pakket aan diensten dat stap voor stap door alle korpsen wordt ingevoerd.

portaalfunctie

Ondersteuning door kantoorautomatisering

Kantoorautomatiseringsfunctionaliteiten zijn essentieel voor bijna alle processen. Voor gebruik en onderhoud (op de laatste en voorlaatste versie) van een pakket wordt door de Voorziening tot Samenwerking (Vts) één landelijk contract gesloten. Dit contract wordt iedere vier jaar herzien³⁰. Onze ICT-strategie is gericht op de invoering van één kantoorautomatiseringpakket.

Ondersteuning door kennismanagement

Een definitie van informatie is: gegevens die van een betekenis zijn voorzien. Om gegevens van een betekenis te voorzien, is kennis nodig. Kennis is persoons- en contextafhankelijke betekenisverlening. Kennis bepaalt het verschil tussen het ene en het andere gegeven. Het Politie Kennisnetwerk wordt een inhoudelijk politieel kenniscentrum. Kennis wordt via het intranet, het extranet, het vaste en het mobiele netwerk zo dicht mogelijk bij de persoon en de context gebracht. Onze ICT-strategie is gericht op de landelijke invoering van een tool voor adequate kennisverspreiding die gelijk is voor alle regio's³¹. Korpsen met een afwijkend systeem migreren vóór 1 januari 2010. Korpsen die een landelijke tool gebruiken moeten vóór 1 januari 2009 migreren naar een landelijke versie en die op gegevensniveau inrichten volgens aanwijzing van het Politie Kennisnet. Het Politie Kennisnet richt zich op de inhoud, de Voorziening tot Samenwerking (Vts) op de techniek.

Ondersteuning overig

Binnen korpsen en rekencentra worden voor veel gelijksoortige functies nog steeds veel verschillende systemen gebruikt en onderhouden. Dat is niet efficiënt. Op korte termijn wordt daarom een landelijke werkgroep opgericht om met voorstellen te komen voor het uitfaseren, contracteren en uniformeren.

Het lijkt alsof er sprake is van veel vernieuwing binnen de ondersteunende processen. Voor slechts één of twee korpsen zal daar sprake van zijn, want veelal is er in de voorstellen sprake van stapsgewijze landelijke implementatie in versie- en gegevensinrichting van op elkaar afgestemde, bestaande gekochte pakketten.

2.4 Strategische keuzen aangaande systemen die het besturende proces ondersteunen

De strategie om generieke functionaliteiten beschikbaar te stellen, werkt ook door naar systemen voor besturende processen. Waarnemen en verzamelen van informatie is niet alleen de grondslag voor het dagelijks opereren, maar ook voor betekenisverlening. Analyse is het hart van dit betekenisverleningsproces. Daarom moet een landelijke dataverzameling worden ontwikkeld, waarin interne en externe data beschikbaar zijn voor besturing en verantwoording. De huidige datawarehouse-architectuur van GIDS is niet toereikend, niet flexibel en niet geschikt als bron voor de generieke bevraging van alle basissystemen. Dit komt omdat GIDS geen bedrijfsbreed datamodel heeft en de historie van brondata niet wordt vastgehouden. GIDS moet daarom op deze punten worden verbeterd. Dit kan op termijn leiden tot herbouw van GIDS. Dat moet onderzocht worden. Na het aanpassen van de basisbron moeten op basis van de informatie uit GIDS beslissingen worden genomen op tactisch en strategisch niveau. Iedereen gebruikt dan dezelfde definities. Daardoor is vergelijking tussen korpsen, afdelingen en personen mogelijk.

Onze strategie is gericht op een krachtige uitbouw van GIDS met de ontwikkeling van:

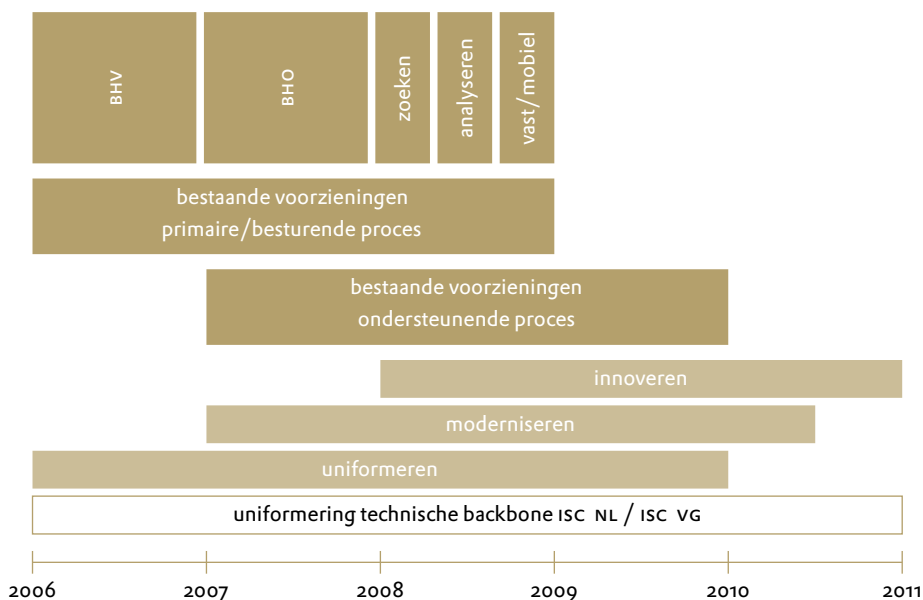
- landelijke en regionale functionaliteiten;
- kubussen;
- een landelijke dataverzameling met interne en externe data.

In deze primaire, ondersteunende en besturende componenten zijn én de algemene strategische uitgangspunten én de strategie om generieke functionaliteiten na te streven duidelijk herkenbaar. Er is sprake van én modernisering én uniformering én operationele voordelen én kostenbesparingen. En de strategie geeft volledig invulling aan de doelen die de Minister van Binnenlandse Zaken heeft gesteld³².

De beschreven functionaliteiten die grotendeels al bestaan, zijn na landelijke implementatie uniek, ook mondiaal beschouwd. In weinig landen is de belangrijkste handhavings- en opsporingsinformatie landelijk voorhanden en werkplekonafhankelijk te gebruiken door geautoriseerde dienders. Ze vormen kortom een wenkend perspectief en bepalen de agenda van de Voorziening tot Samenwerking (Vts) voor de komende jaren.

2.5 Strategische keuzen leiden tot prioriteiten en een planning

In voorgaande hoofdstukken is aangegeven wat de politie gaat doen om een gehomogeniseerde ICT-omgeving vorm te kunnen geven. Dit leidt tot een ambitieus plan waarbij uniformering voorop staat met een geleidelijke modernisering en innovatie van de bestaande ICT-voorzieningen (zie schematische planning)

Figuur 3. Schematische planning

Afhankelijk van de start van het ten uitvoer brengen van het ‘wenkend perspectief’ worden CIP en de korpsen door de Voorziening tot Samenwerking (Vts) gevraagd de volgende globale planning te hanteren:

- Een onderzoek verrichten naar de uniformiteit van de technische backbone van ISC Nederland en de verzorgingsgebieden - in 2006
- BVH en BVO implementeren - tussen 2006 en 2008
- Generieke voorzieningen implementeren - tussen 2006 en 2010
- De ondersteunende applicaties homogeniseren - tussen 2006 en 2010
- De ondersteuning van de besturing implementeren - tussen 2007 en 2008

Aangezien de planning nog moet worden doorgerekend, is dit nog een grove schets. Direct nadat dit strategiedocument is goedgekeurd zal de Vts opdracht krijgen dit model door te rekenen en met een ambitieuze, haalbare planning te komen. Hierbij dient rekening te worden gehouden met de financiële positie van korpsen, de 13% afspraak, het absorptievermogen van de korpsen en de technische haalbaarheid. De planning om het wenkend perspectief te realiseren is begrensd door de einddatum van 1 januari 2011.

Processtrategie

– hoe gaan we
het doen?

Het dossier informatievoorziening moet worden gericht op het strategische niveau. Hierbij dienen verschillende invalshoeken te leiden tot strategische keuzen. In het visiedocument Politie in Ontwikkeling en de documenten Bestek 1 en Bestek II wordt de wenselijke inrichting van de informatiehuishouding beschreven. Wenkend Perspectief beschrijft de strategie om de informatiehuishouding voor de komende vijf jaar te verbeteren. Een toetsingskader maakt daarbij inzichtelijk of de ontwikkelingen de gewenste richting opgaan. Deze toetsing geeft inzicht in het verloop en levert informatie op waarmee kan worden bijgestuurd. Zo wordt het strategisch richten geëvalueerd en wordt verdieping aangebracht in de belangrijke keuzen van het toewijzen van geld voor het doorontwikkelen van de informatiehuishouding van de Nederlandse politie.

Voorlopig bevat het toetsingskader vier invalshoeken:

- Het politievak - Politiële effectiviteit, burgergerichtheid, ketenbewustzijn en efficiency zijn de benaderingswijzen om gemaakte keuzen te evalueren en eventueel anders te richten;
- Het financiële kader waarbinnen gehandeld dient te worden;
- Het technische kader - Uit welke componenten zal het informatiehuis van de Nederlandse politie bestaan en wordt het evenwichtig gebouwd;
- De wijze waarop gewerkt wordt aan het resultaat - één informatiehuishouding van de Nederlandse politie en dan vooral gezien vanuit een sturingskader.

3.1 *Het inhoudelijke deel van het toetsingskader*

De inhoudelijke strategie, zoals beschreven in hoofdstuk 2, geeft helderder dan ooit tevoren inhoud aan het ICT-programma voor de komende jaren. En het omschrijft een richtinggevende tijdsplanning. Alle oude en nieuwe activiteiten moeten in dit programma passen. Dat betekent dat ze moeten voldoen aan de volgende criteria:

- De nieuwe ontwikkeling draagt bij aan het vergroten van de effectiviteit van de politiezorg en daarmee aan de veiligheid;
- De nieuwe ontwikkeling draagt bij aan het vergroten van de tevredenheid en het vertrouwen van de burger in de politieke en ketendienstverlening;
- De nieuwe ontwikkeling draagt bij aan de samenwerking tussen de ketenpartners;
- De nieuwe ontwikkeling draagt bij aan de efficiency.

Dit deel van het toetsingskader kan op dit moment onmogelijk in enkele indicatoren worden weergegeven. Het zal daarom beschrijvend van aard zijn. Het samenvattende format zal hierbij, naast wat in hoofdstuk 2 is beschreven, leidend zijn.³³

Onderwerpen	Ondernomen activiteiten	Opgetreden effecten
Effectiviteit (veiligheid)		
Vertrouwen burger		
Samenwerking met ketenpartners		
Efficiency		

Tabel 2. Het businesskader

3.2 Het procesmatige deel van het toetsingskader

Werkwijze bij projectvoorbereiding, keuze, uitvoering en bewaking

In 2005 is het door Gartner geïntroduceerde governance model bekrachtigd en geacordeerd door de regieraad en de Algemene ledenvergadering. Onlangs heeft Gartner een evaluatie uitgevoerd op de hantering van dit besturingsmodel. Een belangrijk advies is de structuur van het besturingsmodel te behouden en het daadwerkelijk doen naleven van de rollen, verantwoordelijkheden en bevoegdheden zoals in het governance model zijn opgenomen.

‘Plan your work en work your plan’ is het devies. Om de projecten goed, beheersbaar en gestandaardiseerd te laten verlopen, is gekozen voor projectmatig werken volgens de PRINCE II-aanpak. Deze aanpak waakt tegen het onverwacht niet behalen van resultaten, het onverwacht uitlopen in doorlooptijd en het onverwacht uit de hand lopen van projectbudgetten.³⁴ De aanpak voorziet in het maken van een business case voor belangrijke (projectmatige) activiteiten. Daarin staat omschreven waarom we verwachten dat de levenscyclus van een product meer opbrengt dan het kost. Deze business case wordt gedurende het project onderhouden en is voor alle betrokkenen het gemeenschappelijke referentiekader voor beslissingen over een project. Aan het einde van iedere fase wordt de business case getoetst en wordt beoordeeld of het project nog bestaansrecht heeft en of bijstelling van de geplande projectresultaten of van de aanpak noodzakelijk is.

De Voorziening tot Samenwerking (Vts) ontwikkelt een transparante en eenvoudige methodiek waarlangs de projecten qua management (stuurgroep, projectleider, management Voorziening tot Samenwerking) en qua bestuur (DB Voorziening tot Samenwerking), per fase worden getoetst aan de inhoudelijke voortgang en tijdsplanning (3.1), de werkwijze (3.2), de architectonische uitgangspunten (3.3) en de financiële kaders (3.4).

	2005					
	financiële planning			planning doorlooptijd		
	begroot x€1.000	realisatie x€1.000	afwijking in %	gepland in maanden	realisatie in maanden	afwijking in %
projecten						
project A						
project B						
project C						
totaal concern						
	2006					
	financiële planning			planning doorlooptijd		
	begroot x€1.000	realisatie x€1.000	afwijking in %	gepland in maanden	realisatie in maanden	afwijking in %
projecten						
project A						
project B						
project C						
totaal concern						

Tabel 3. Toetsingskader besturing projecten

De spelers en hun rol

De korpsen en hun CIO's Na aanvaarding van de voorgestelde strategie is het programma voor de komende jaren duidelijk. De Korpschef en de regionale CIO zijn verantwoordelijk voor het informatie-management binnen de korpsen. Daarom moeten de positie van de CIO en zijn adviesvaardigheid worden versterkt op lokaal, inter-regionaal en landelijk niveau. Deze rol moet hoogwaardig worden ingevuld en op strategisch niveau worden belegd. Vanuit die positie kan de CIO in de korpsen en in het verzorgingsgebied de impulsen geven die nodig zijn om informatiemanagement en Informatie Gestuurde Politie vorm te geven. De korpschef is er verantwoordelijk voor dat deze strategische visie in eigen korps/verzorgingsgebied zal 'landen'.

Boards Bij de inrichting op proces- en gegevensniveau spelen de functionele boards vanuit de Raad van Hoofdcommissarissen een op hoofdlijnen beslissende rol. Dit is bepalend voor de mogelijkheid tot consolidatie van de gegevens op landelijk niveau. Boards richten zich op de processen en niet op de tools/technische oplossing zelf. Functionele boards richten zich eveneens op vragen die van ketenpartners op de politieorganisatie af komen. Consequenties op het ICT-vlak worden gewogen door de Board Informatiemanagement en van een beslissing voorzien, net als alle andere nieuwe initiatieven.

De Board Informatiemanagement De Board Informatiemanagement (IM), waarin de voorzitters van de functionele boards zitting hebben, zal door de komst van de Voorziening tot Samenwerking (Vts) Politie Nederland een gewijzigde taakstelling hebben. De sturing op het ICT-dossier gaat immers over naar de Vts. De taak die overblijft ligt op het gebied van vraagarticulatie en dan met name de coördinatie en prioritering van de wensen afkomstig van de functionele boards. Gelet op de noodzaak van focussen en uitvoeren van Wenkend Perspectief, is er voor de vraagarticulatie op dit moment echter weinig arbeid te verrichten. Daarnaast bestaat de behoefte om de procesmatige organisatorische ontwikkelingen parallel te laten verlopen aan de implementatie van Wenkend Perspectief. De functionele boards zijn immers verantwoordelijk voor de proces- en datamodellering binnen hun procesdomein. Deze laatste taak vergt specifieke aandacht en monitoring. Deelnemers aan de Board IM zijn de voorzitters van de functionele boards.

technologie

De Voorziening tot Samenwerking (Vts) De Voorziening tot Samenwerking (Vts) voert regie op de realisatie van één informatiehuishouding voor de Nederlandse politie door de portfolio aan te passen en te sturen op:

- de migratie naar de samenhangende kernproducten ter ondersteuning van het primaire proces;
- de migratie naar de kernproducten ter ondersteuning van het ondersteunende proces;
- de inventarisatie, beoordeling en uniformering van overige producten.
- rationalisaties in onderhoud en beheer (efficiency).

Vraag en aanbod worden operationeel en bestuurlijk onder één dak gebracht. De scheiding tussen vraag en aanbod zal blijven bestaan, maar kent door de opname in één Voorziening tot Samenwerking (Vts) een betere coördinatie. Zij kunnen binnen de Vts een profiel ontwikkelen van een gemeenschappelijke dienstverlener. In hun rol zijn ze complementair en gezamenlijk leveren ze de integrale dienst tegen marktconforme voorwaarden.

Het aantal activiteiten dat nu de agenda van de vraagkant lijkt te belasten heeft vooral een architectonisch-technisch-beheersmatige achtergrond en past veel beter in de portfolio van de aanbodkant van de Vts. Het gaat hierbij in het bijzonder om alle initiatieven die samenhangen met het inrichten van een noodzakelijke Server Georiënteerde Architectuur. Zij zullen met behulp van business cases of PID's voorstellen doen voor rationalisaties, die kunnen bijdragen aan de effectiviteit en efficiëntie van de politie.

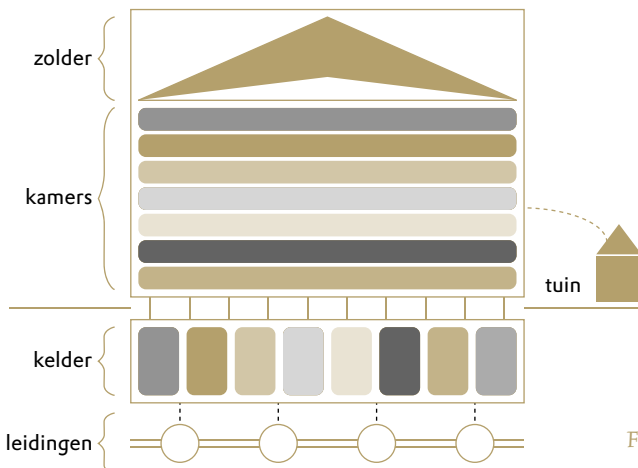
Co-creatie Korpsen kunnen aanvullende activiteiten verrichten binnen de vastgestelde strategie. Op voorhand dient bij deze initiatieven duidelijk te zijn, dat dergelijke activiteiten passen binnen de architectuur en een belangrijke impuls betekenen voor de ICT-strategie. Na toetsing via de Vts kunnen deze lokale ontwikkelingen als component van landelijke integratie en besturing worden toegevoegd. Het is waarschijnlijk dat er thematische decentrale ontwikkelingskernen ontstaan, die gezamenlijk invulling geven aan dit wenkend perspectief.

uitwisseling van informatie

3.3 Het architectonische deel van het toetsingskader

Het ontwikkelen van een informatievoorziening omvat veel meer dan het aanbieden van functionaliteiten aan de gebruikers. De politie verbetert en ontwikkelt applicaties als onderdeel van een geheel, dat door de informatiearchitectuur als het informatiehuis wordt aangeduid. In dit huis wordt onderscheid gemaakt tussen de technische infrastructuur (leidingen), de registers (kelder), basale voorzieningen (kamers), gebruikersvoorzieningen (zolder) en intersectorale voorzieningen (tuin). Schematisch wordt dit weergegeven in Figuur 4.

Op strategisch niveau dient inzicht te bestaan in de evenwichtige opbouw van dit informatiehuis. Voortdurend geldt toewijzen om het dak te verfraaien, terwijl het fundament van het huis het dreigt te begeven, dient te worden voorkomen. Bij de afweging over de toedeling van geld aan ontwikkeling en beheer en onderhoud moet een balans worden gevonden tussen de hierna genoemde prioriteiten. Eind 2005 is een adviesraad architectuur benoemd, die als taak heeft de architecten van CIP en ISC te begeleiden. Een belangrijk deel van de richting is door de adviesraad met de architecten van CIP en ISC besproken. Er bestaat overeenstemming over de geschetste richting, zoals geschetst in dit strategiedocument. Het gaat hier zowel om de uitgangspunten wat betreft de generieke functionaliteiten als het migratiescenario voor de primaire systemen.

Figuur 4. Het informatiehuis

voorziening tot samenwerken

Prioriteiten:

- Het invoeren van één versie van een beperkt aantal systemen maakt dat deze efficiënter in stand kunnen worden gehouden. Dit werkt dus kostenverlagend. Maar ook hier gaan de kosten voor de baten uit. Die kosten worden in korte tijd terugverdiend en er staan belangrijke effectiviteitverbeteringen tegenover.
- De technische infrastructuur (NUTS) en de (authentieke) registers vormen het fundament van het informatiehuis en zijn onmisbaar voor de informatie-uitwisseling tussen afdelingen, districten en regio's. Hoe dichter deze twee informatievoorzieningsaspecten bij elkaar liggen, des te beter de bovenliggende 'applicaties' uitwisselbaar zijn. Op langere termijn is dit van evident belang om nieuwe applicaties snel concernbreed uit te kunnen rollen.
- De voorzieningen voor de gebruikers, oftewel de functionaliteiten en 'applicaties', vragen doorgaans de meeste aandacht. De 'applicaties' zullen echter nauwelijks bruikbaar en deelbaar zijn als de infrastructuur en de basale voorzieningen niet op orde zijn en niet worden onderhouden.
- Intersectorale voorzieningen zijn belangrijk. Alle bovengenoemde componenten zijn nodig om met de ketenpartners informatie uit te kunnen wisselen. De ontwikkeling in de ketencommunicatie kan nooit zelfstandig door de politie worden geprioriteerd. Uitgaven op dit terrein kunnen daarom maar in beperkte mate worden beïnvloed. Vanuit het politieke domein dienen kaders te worden gesteld naar ketenpartners in termen van technologie, architectuur, prioriteit, informatiebeveiliging en privacy.

Er moet samenhang zijn tussen bovengenoemde delen van het informatiehuis. Als het fundament en de basale voorzieningen niet op orde zijn, beperkt dit de effectiviteit van de voorzieningen voor de gebruikers. In de besluitvorming zullen daarom alle delen van het informatiehuis in de afweging bij de prioritering moeten worden betrokken. Normen kunnen helpen de besluitvorming daarover transparanter te maken. Deze zullen worden ontwikkeld zodat het bestuur de voortgang kan monitoren.

workflowmanagement

	norm		2005		2006		2007		2008	
	bedrag x €1.000	% van 13%	bedrag x €1.000	% van 13%	bedrag x €1.000	% van 13%	bedrag x €1.000	% van 13%	bedrag x €1.000	% van 13%
beheerproces beheer onderhoud overhead										
subtotaal										
verbetering/ontwikkeling beheer infrastructuur/registers basisvoorziening primaire proces ondersteunend proces ketenwisseling										
subtotaal										
totaal concern										

Tabel 4. Toetsingskader verhoudingen informatiehuis

Borging

De keuze om op architectuur te willen sturen, veronderstelt dat de borging geregeld is. Op dit moment kent de Nederlandse politie een Versieraad Ordeningsmodel Processen (OMP). Deze raad fungeert als validatieraad voor de processen. Daarnaast kent de politie een Enterprise Adviesraad. Deze raad heeft tot taak de Board Informatiemanagement te adviseren over de Informatie- en technische architectuur. Hiernaast is voor een periode van twee jaar een Adviesraad Architectuur opgericht, die voor twee derde uit externen bestaat. Belangrijkste taak van deze adviesraad is de Enterprise Adviesraad te begeleiden en daarnaast zelfstandig adviezen te verstrekken, gevraagd en ongevraagd, aan de Board Informatiemanagement over de samenhang tussen de verschillende informatievoorzieningen en de technische realiseerbaarheid daarvan.

Het voornemen is in de toekomst een Adviesraad (keten)Informatisering Politie in te stellen. Deze adviesraad, waarin interne en externe deskundigen zitting zullen hebben, geldt dan als een ultieme validatieraad voor de vastgestelde standaards op het gebied van techniek, gegevens en processen.

3.4 Het financiële deel van het toetsingskader

In het kader van de meerjarenafspraken van februari 2004 is door de Minister van BZK en de Korpsbeheerders afgesproken dat de korpsen de ICT-kosten tot een indicatief plafond van 13% van de rijksbijdrage zullen beperken. Afgesproken is de ICT-kosten te monitoren. Op basis van een zogenaamd ICT-model hebben de korpsen de ICT-kosten als percentage van de Rijksbijdrage in beeld gebracht. Opname van de ICT-ratio in de jaarrekening en de begroting is onderdeel geworden van de comptabele afspraken. Het ICT-model is in ontwikkeling, omdat nog niet alle kosten via dit model inzichtelijk zijn of voldoende tot uitdrukking komen. Uitgaande van de totale politiebegroting van circa € 4,2 miljard is het plafond voor de ICT-uitgave maximaal € 540 miljoen. De huidige concernbegroting voor informatievoorziening bedraagt in totaal € 246 miljoen, oftewel circa 45% van het afgesproken plafond van de 13% van de rijksbijdrage. Feitelijk zelfs nog meer dan 45% als de landelijk omgeslagen kosten voor C2000, GMS en LIO hierbij worden betrokken. Dit geeft ook de noodzaak aan om de totale beheerslast terug te dringen. Daardoor nemen de mogelijkheden voor uitbreiding of vernieuwing toe.

xml-database

ICT-kosten per korps	rekening	begroting	meerjarenbegroting		
	2004	2005	2006	2007	2008
trede 1: lasten / baten verbindingen en automatisering					
trede 2: personele lasten van de functies die zullen worden verplaatst naar de verzorgingsgebieden, het ISC en CIP					
trede 3: personele lasten informatie-managers, CIO (incl. evt. directe adm.onderst.) en functionaris liaison korps met ISC.					
trede 4: personele lasten functionele applicatiebeheer					
trede 5: personele lasten functionele en technisch beheer C2000, GMS en LIO					
trede 6: personele lasten functionele en technisch kantoortelefonie					
ICT-kosten (totaal trede 1 t/m 6)					
TOTAAL (ALLE) RIJKSBIJDRAGEN					
ICT-ratio (trede 1 t/m 6 in % van rijksbijdrage)					

Tabel 5. ICT-kostenmodel

De vakgroep hoofden FEZ heeft op basis hiervan een nadere analyse uitgevoerd en korpsen benaderd voor aanvullende informatie. Hieruit is het volgende geactualiseerde landelijke beeld ontstaan. Maandelijks worden de concernkosten gemonitord en gebruikt om de Voorziening tot Samenwerking (Vts) in staat te stellen te sturen op het concernplafond van 13%.

% van Rijksbijdrage	2003	2004	2005	2006	2007	2008
		%	%	%	%	%
ICT plaat van feb. 2004 (gew. gem.)		11,60%	12,60%	13,10%	12,80%	
ICT plaat van sep. 2004 (gew. gem.)	8,40%	11,20%	12,30%	13,10%	12,90%	
ICT plaat van sep. 2005 (gew. gem.)	8,40%	10,00%	12,50%	13,00%	12,80%	12,70%
ICT plaat van feb. 2006 (gew. gem.)						
ICT plaat van sep. 2006 (gew. gem.)						

Tabel 6. ICT-monitor

Het model is in ontwikkeling, omdat nog niet alle kosten via dit model inzichtelijk zijn of voldoende tot uitdrukking komen. Hierbij gaat het om de levering van ICT-diensten die in aanmerking komen voor nacalculatie/verrekening en de 'specials':

- huisvestingskosten ICT/GMK bij korpsen;
- projectondersteuning vanuit korpsen;
- ondersteuning bij invoering van nieuwe technieken en applicaties;
- kosten van vertraging uitrol landelijk trajecten;
- de kosten voor C2000, GMS en LIO.

Ook zullen de definities eenduidig geformuleerd moeten worden om onderlinge vergelijking mogelijk te maken. Het verlagen van de lasten voor beheer en onderhoud op concernniveau creëert meer ruimte voor vernieuwing. Anderzijds kan het overnemen van activiteiten van de korpsen door het concern schaalvoordeel opleveren wat kostenreductie voor de korpsen oplevert. Ook hier geldt dat een juist inzicht in de kosten voorwaarde is voor duidelijke keuzen.

	norm		2006		2007	
	Bedrag x €1000	% van 13%	Bedrag x €1000	% van 13%	Bedrag x €1000	% van 13%
Concernuitgave ICT Onderhoud/beheer informatiemanagement Generieke functionaliteiten Basisvoorzieningen Ondersteunende processen Besturende processen						
Korpsuitgave ICT Onderhoud en beheer Projecten implementatie						
Totaal						

Tabel 7. Toetsingskader uitgaven in relatie tot de 13% norm

Bewaking van het plafond van 13% vereist, naast een goed inzicht in de landelijke en regionale kosten en kostenontwikkeling, transparantie en vergelijkbaarheid van de uitgaven voor de informatievoorziening in de korpsen.

Definities

BISL	Business Information Service Library. Een standaard procesmodel voor de organisatie van informatie-management. Het model geeft invulling en samenhang aan de richtinggevende, sturende en uitvoerende processen en activiteiten die nodig zijn om de informatievoorziening vanuit de gebruikers- en bedrijfsoptiek te sturen.
BlueView	Ontsluitingsmechanisme op basis van XML over xPOL, BPS en Genesys
Fastlane	Ontwikkelstrategie op basis van het ontsluiten van informatie via XML
Fundamental lane	Ontwikkelstrategie op basis van het ontsluiten van informatie door gegevens op databaseniveau te koppelen
BVH	Basisvoorziening Handhaving (xPOL)
BVO	Basisvoorziening Opsporing (RBS)
Citrix	Besturingssysteem voor complexe vaste - en mobiele infrastructuur
ePV	Elektronisch proces verbaal.
GreyView	Ontsluitingsmechanisme op basis van XML over RBS en Octopus
Integrale bevraging	Ontsluitingsmechanisme over diverse regionale en landelijke systemen
Knowledge Discovery from Database	Kennisverwerving uit databases. Zoveel mogelijk kennis verwerven uit beschikbare data door deze data te matchen in een context.
Mobiel blauw	Mobiele toegang tot diverse lokale en landelijke systemen
Mobiel Citrix	Beveiligde mobiele toegang tot bedrijfsapplicaties
PDA	Personal Digital Assistant
PILO	Proefproject in NO ten behoeve van het ontsluiten van xPOL, BPS en Genesys
RBP	Referentiemodel Bedrijfsprocessen Politie
RBS	Recherche Basis Systeem
xPOL	Ondersteunend systeem ten behoeve van handhavingsprocessen en opsporingsprocessen

Figuren en tabellen

Figuur 1.	Ontwikkeling informatiefunctie pag. 26
Figuur 2.	Samenhang tussen voorzieningen op basis van BVH en BVO pag. 27
Tabel 1.	Ondersteuning secundaire processen pag. 32
Figuur 3.	Schematische planning pag. 35
Tabel 2.	Het businesskader pag. 38
Tabel 3.	Toetsingskader besturing projecten pag. 39
Figuur 4.	Het informatiehuis pag. 42
Tabel 4.	Toetsingskader verhoudingen informatiehuis pag. 44
Tabel 5.	ICT-kostenmodel pag. 46
Tabel 6.	ICT-monitor pag. 47
Tabel 7.	Toetsingskader uitgaven in relatie tot de 13% norm pag. 48

Eindnoten

- ¹ Rondom de jaarwisseling 2004/2005 is besloten het bestek te herijken.
- ² Feitelijk zes maal twee, omdat ieder rekencentrum een eigen 'spiegel' kent. De aanvankelijk nagestreefde 'golden release' is vervangen door een meer realistische stapsgewijze uniformering.
- ³ In business intelligence/informatiemanagement, knowledge discovery from databases plus andere analysetechnieken en in forensische wetenschappen.
- ⁴ Knowledge Discovery from database is kennisverwerving uit databases. Het betekent zoveel mogelijk kennis verwerven uit beschikbare data door deze data te matchen in een context.
- ⁵ Deze tool is nog nader aan te besteden in de Vts
- ⁶ Politie in ontwikkeling, Raad van Hoofdcommissarissen. NPI, Den Haag, mei 2005. ISBN-13: 978-90-76438-05-4. Er bestaat dus een wederkerigheid tussen de proces-architectuur en de ICT-architectuur.
- ⁷ RBP 2006, Referentiemodel bedrijfsprocessen politie, Voorziening voor product- en procesontwikkeling
- ⁸ Deze werkwijze is in de oude benadering bekend onder 'fast lane' in tegenstelling tot de term 'fundamental lane'
- ⁹ De systemen zijn BPS/RBS bij de VMS-georiënteerde korpsen en xPOL/Octopus bij de UNIX-georiënteerde korpsen en Genesys dat onder Windows draait.
- ¹⁰ De belangrijkste: xPOL-database + grafische functies, BlueView, RBS, GreyView, Integrale Bevraging, Mobiel Blauw.
- ¹¹ De roamingfunctie (eigen gegevens/software overal aanwezig) op vaste en mobiele werkplekken is al via Citrix vormgegeven, de mobiele PDA-functie (briefing, BlueView/Integrale Bevraging) is eveneens beproefd voorhanden.
- ¹² Een uitzondering hierop zijn bulkprocessen die soms sneller/beter via een karaktergestuurde interface verlopen.
- ¹³ Trueblue past kennisregels toe om de betrouwbaarheid van gegevensverzamelingen te verhogen.
- ¹⁴ De Landelijke Gebruikers Interface (LUID), grafische invoerfuncties op de xPOL- en RBS-database en de mogelijkheid tot het verrijken van gegevensverzamelingen via authentieke bronnen zijn al beproefd voorhanden.
- ¹⁵ Alle genoemde functies bestaan al als werkend systeem of als prototype binnen R&I. De komende jaren zullen deze functies, gekoppeld aan bestaande en nieuwe databestanden, landelijk worden geïmplementeerd.
- ¹⁶ Er zal aansluiting worden gezocht bij de strategische beleidsgroep analyse en de leerstoel Knowledge Discovery in Databases politie Nederland, die is gevestigd aan de Katholieke Universiteit Leuven. Het KLPD/DNRI en NR spelen op landelijk niveau hierin een belangrijke rol en de regionale diensten informatiemanagement zullen op regionaal niveau hierin een belangrijke rol moeten gaan spelen (Informatie Gestuurde Politie).
- ¹⁷ In overleg met de Universiteit van Amsterdam is al eerder een masteropleiding Executive Master of Information Management (EMIM) vormgegeven (business intelligence/informatiemanagement). Dezelfde universiteit start in september met een kopstudie voor bachelors informatiekunde op het gebied van forensic

intelligence (Master of science). De portefeuillehouder opsporing overlegt momenteel al over de mogelijkheid politieel personeel te plaatsen, dan wel studenten van deze opleiding binnen de organisatie te laten instromen.

- ¹⁸ Daarbij wordt vastgelegd wanneer, door wie, hoe, op welke criteria input wordt vormgegeven (welk werk wordt -niet- ingenomen), processen worden doorlopen (case-screening, werkverdeling, werkuitgifte, werkuitvoering) en de uitvoer wordt vormgegeven (wat wordt -niet- overgedragen naar bestuur/OM).
- ¹⁹ Sinds kort is op BVH een pakket voorhanden voor strafrechtelijk reactieve processen (aangiftecriminaliteit).
- ²⁰ Op dit dossier is -zonder succes- veel geld uitgegeven. Door strakke sturing moet een eerste increment van een authenticatie/communicatieserver (met beperkte maar voldoende functies) worden gebouwd en geïmplementeerd.
- ²¹ Bijna alle overige raken het domein van besturende taken.
- ²² Er is nauwelijks een alternatief. Enerzijds vormen de gecombineerde componenten een wenkend perspectief, anderzijds is architectonische studie nodig voordat verdergaande keuzen kunnen worden gemaakt. Het afwachten daarvan en het daarna wachten op de gedroomde utopische oplossing betekent dat we ons opsluiten in een val waaruit we net zijn ontsnapt. Een 'centrale' database is inderdaad een optie geworden. Maar 'Centraal' betekent niet één fysieke database (eens voorgespiegeld), maar meerdere specialistische databases, aangevuld met externe authentieke brongegevens. Performance en schaalbaarheid van Oracle kunnen een probleem zijn bij de omvang van één landelijke informatiehuishouding (→100.000.000 informatieobjecten). Studie moet dit nader in kaart brengen. Alternatieven zoals xHive (bekend van PILO) en Berkeley-DB (bekend van Google) kunnen de performance met een factor 10 tot 100 verbeteren. Het datamodel vergt eveneens studie: waar klassieke relationele dataopslag en waar modernere XML-dataopslag. Studie naar de indexering van informatie is eveneens noodzakelijk. Een DBMS zoekt alleen op de interne gegevens. Meerdere zoekmethodes zijn nodig om alle informatie te ontsluiten.
- ²³ Parallel aan de migratie worden verbeteringen onderzocht (tekst- en formulieren-gebruik, gebruikersinterface en het aanpassen voor bovenregionaal gebruik). Standaard referentietabellen en formulieren worden landelijk vastgesteld door de CIO's (aansluitend bij beleidsdocument management). Afrondingsdata migratie BVH: KLPD maart 2006, Rotterdam mei 2006, Amsterdam juli 2006, Flevoland februari 2006, Limburg Zuid april 2006, Friesland maart 2006.
- ²⁴ Door zoekfuncties neemt effectiviteit toe. Door grafische invoerfuncties wordt verwerkingstijd korter en kans op fouten kleiner. Grotere publiekstevredenheid doordat verwerkingstijden afnemen. De ePV-modules besparen in kopieer-/ verzendwerk. Door overgang op één versie wordt bespaard in functioneel en technisch onderhoud.
- ²⁵ BVH kent een verbinding naar BVO, naar BlueView, naar de ePV-modules, naar Integrale Bevraging, naar Mobiel Blauw en is eveneens op mobiele laptops beschikbaar via Mobiel Citrix.
- ²⁶ Dit sluit aan bij het beleid om te streven naar generieke oplossingen op database-

niveau, voor invoerfuncties en voor zoekfuncties. BVO is gebouwd en beproefd in Brabant Zuid-Oost.

²⁷ RBS en een systeem van kernteam NO-Nederland waren al bovenregionaal ontsloten via PILO, het R & I prototype van BlueView.

²⁸ Er zal een speciale versie worden gemaakt, omdat de gegevensstructuur van BlueView bepaalt of deze gegevens effectief voor Opsporing en Analyse gebruikt kunnen worden.

²⁹ Bij voorkeur worden de pakketten per verzorgingsgebied zodanig geünificeerd dat met één installatie kan worden volstaan.

³⁰ Open source pakketten worden als een serieus alternatief voor MS in beschouwing genomen.

³¹ Deze tool is nog nader aan te besteden in de Vts

³² De Minister van BZK heeft de Regieraad ICT politie ingesteld om één informatiehuishouding voor de Nederlandse politie te realiseren. De opdracht van de Regieraad bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Organiseer ICT Politie langs lijnen van vraag en aanbod;
2. Zorg dat de technische infrastructuur homogeen wordt;
3. Concentreer de rekencentra van de korpsen naar zes zogenaamde verzorgingsgebieden;
4. Breng architectuur tot stand voor het informatiehuis van de Politie;
5. Standaardiseer en uniformeer de toepassingen van de politie langs lijnen van die architectuur;
6. Breng de professionele kwaliteit in het informatiehuis van de politie naar een hoger niveau.

³³ Alle in de tabellen genoemde parameters zijn voorlopig en dienen nog bijgesteld of aangevuld te worden.

³⁴ Gegeven deze praktijk zijn er bepaald geen argumenten aanwezig om PRINCE II als gewenste projectaanpak ter zijde te schuiven. Feitelijk toepassing ervan moet bestuurlijk en managerial afgedwongen worden.

Deelnemers, auteurs en leden Board IM en Regieraad

Deelnemers initiatiefgroep *Wenkend Perspectief*

- Ruud Bik, Korpschef Zuid-Holland-Zuid
- Henk Bos, Directeur informatiehuis
- Loek Hassing, Gartner adviesgroep
- Stoffel Heijnsman, Korpschef Utrecht
- Co Hoogendoorn, Korpschef Noord- en Oost Gelderland
- Leon Kuijs, Korpschef Brabant Zuid-Oost (voorzitter)
- Marcel Nieuwenhuis, informatiearchitect CIP
- Hans Schönfeld, lid Korpsleiding Amsterdam-Amstelland
- Adri Sijs, senior beleidmedewerker NPI
- Marnix Eysink Smeets, SPL (procesbegeleiding)
- Ed van der Sommen, Directeur CIP
- Jan Spijkerman, CIO Politie Rotterdam-Rijnmond
- Ruud Staijen, CIO Politie Amsterdam-Amstelland
- Huub Stiekema, CIO Politie Brabant Zuid-Oost

Auteurs *Wenkend Perspectief*

- Hans Schönfeld
- Huub Stiekema
- Ruud Staijen
- Adri Sijs
- Leon Kuijs

Leden Board Informatiemanagement Politie

- Leon Kuijs, Korpschef Brabant Zuid-Oost (voorzitter)
- Ruud Bik, Korpschef Zuid-Holland-Zuid
- Co Hoogendoorn, Korpschef Noord- en Oost Gelderland
- Pier Eringa, Korpschef Flevoland
- Magda Berndsen, Korpschef Gooi en Vechtstreek
- Frans Heeres, Korpschef Midden en West Brabant
- Anja Brink, Korpschef Noord-Holland Noord
- Peter van Zundert, Korpschef Korps Landelijke Politiediensten
- Ed van der Sommen, Directeur CIP
- Leon Bovée, Directeur ISC
- Hans Schönfeld, lid Korpsleiding Amsterdam-Amstelland
- Aad Meijboom, Korpschef Rotterdam-Rijnmond
- Adri Sijs, senior beleidsmedewerker NPI (secretaris)

Leden Regieraad (1 januari 2006)

- Henri Lenferink, Korpsbeheerder Hollands-Midden (voorzitter)
- Gerd Leers, Korpsbeheerder Limburg-Zuid
- Leon Kuijs, Korpschef Brabant Zuid-Oost
- Dick Schoof, Directeur-generaal Veiligheid, BZK
- Coen van den Heuvel (secretaris)

Colophon

De tekstredactie is verzorgd door Chris Teksten te Den Haag. De eindredactie en productiebegeleiding waren in handen van drs. J.M.J. Beelen van het Concern Informatiemanagement Politie (CIP) te Driebergen.

De tekst is gezet uit de letter Trinité en Prokyon. Het ontwerp en de opmaak werden verzorgd door Hans Lodewijkx en Elske Verharen van x-hoogte te Tilburg. Het boek is gedrukt bij BibloVanGerwen, te 's-Hertogenbosch en gebonden door boekbinderij Callenbach te Nijkerk.